

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 BHér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Tartsunk össze.

Ófelsége a király kegyesen meghallgatta a magyar államférfiak előterjesztéseit, azután visszautazott Bécsbe anélkül, hogy a válságból csak egy lépéssel is kifelé mentünk volna. A királyi látogatás nem hozott semmi vigasztalót s amikor újra bezárták a vár ajtóit, ő felsége nem hagyott hátra semmi pozitív határozatot.

Vagyis ott vagyunk, ahol voltunk: nyakig válságban, amelyből a kivezető utat senki sem látja. Még a király maga sem. Mert egyelőre sejteni sem lehet, hogy hová fejlődnek a dolgok.

Wir können warten, — mondják az osztrák politikusok, a beati possidentes. Ők a birtokban levő alperesek és mi már perelünk vagy négyszáz esztendeje, extra patrimonium. Amíg mi perelünk, küzdünk, kérünk, követelünk, addig ők szedik a hasznát, élvezik a hatalmat s boldog önteltséggel mosolyognak a mi erőlködésünk felett.

A király újra hozzájuk tért vissza, hogy kizárólag császár legyen és ebben a minőségében fogadta a németek hatalmas császárságát.

Két hatalmas állam uralkodója persze más témákról beszélgethet egymással, mint mikor a göcseji ember meglátogatja a sógorát. Az uralkodók nagyon fegyelmezett emberek, akik ritkán árulják el a gondolataikat és amiről nem célszerű, arról avatatlan fülek előtt nem beszélnek. Azt azonban bajos feltenni, hogy Ferencz József és Vilmos hatalmas császárok egy kicsit szóba ne hozzák maguk között a politikát és ennek keretében a magyarországi viszonyokat. És tessék elhinni mindenkinek, hogy sokkal több függ attól: mit mondott legyen a zseniális császár a magyar királynak, mint ha az ujságírók ezer mázsa vezércikket írnak és a képviselőink egy jótányit sem tágítanak a programtól.

Ez mindenesetre szomorú, de így van.

A milliók érdekeivel, akaratával még mindig az uralkodók játszanak. Persze az már a németek szerencséje, hogy az ő császáruk is német és hogy nem érdeke sem neki, sem egyik-másik országának a nemzetek akaratával való szembe helyezkedés. Tehát az bizonyos, hogy Vilmos császár nem adott olyan tanácsot és nem kötött olyan titkos egyezséget Bécsben, amely az ő népeinek árthat. De már a mi rovásunkra könnyen mehet a császári találkozás és konferencia. Mert hát a császárok is emberek és politikusok; tévedhetnek és elfogultak lehetnek. Jogunk és okunk van pedig feltenni, hogy ha már elfogultak, nem mi leszünk azok, akiknek kedveznek.

Ezért szinte aggodalommal várjuk: mi következik a császári találkozás után, mert abból szeretnénk megtudni: mi történt a titkos termekben. Csak hadseregről, katonai dolgokról, hadihajókról beszélt-e a németek császára, avagy belső politikáról is, amelyhez ugyan nincs köze, de meglehet, hogy megkérdezik. Vilmos császár pedig nem az az ember, aki a kérdésre nem válaszol.

Azonközben pedig, amíg lassan, de biztosan érik a válság; amíg a gutgesinnt bécsi nép nagy lelkesedéssel és parádéval ünnepelte a germánok császárait, mi itthon veszekedtünk tovább.

Politikai körökből özőnével hallatszík a vádaskodás és a helyzet — amint a lapokból látszik — olyan feszült, mint a hegedű legvékonyabb tulfeszített hurja, amely már hamis hangokat ad.

A jó Isten tudja így messziről, hogy hány csoportba tartoznak odafenn a képviselő urak. A 67-es és 48-as megkülönböztetés már nagyon általános. Vannak ó hatvanhetesek, néppárti hatvanhetesek, önálló bankosok, kartellbankosok és közös bankosok. Vannak, akik arra törekedtek, hogy saját koalíciós fegyvertársaikat befe-

ketítsék; vannak vádaskodók és uralomra törők, akik a nemzeti követelmények harcossait csak mint »csoportot« kezelik s felelőssé szeretnék tenni a válságért, a király rosz kedvéért és a koalíció bomlásáért.

Szóval van nálunk mindenféle árnyalat, de egyetértés az nincs.

Mit szóljon már most a helyzethez az osztrák politika? Azt mondja, hogy nincs, nem lehet nemzeti követelményekről szó, amikor csak pártok és csoportok kívánalmait akarnak érvényesíteni.

Es minő véleménnyel lehet a helyzetről a király, amikor ugyanazon pártkeretbe tartozó, ugyanazon kormányt támogató államférfiak közül az egyik önálló bankról, a másik a közösség fentartásáról beszél és amikor látja az uralkodó azt a keserves vajudást, amely nem tud egy határozott politikai irányt szülni.

Lám az osztrákok másként cselekesznek minden olyan alkalommal, amikor a magyar követelményekkel szembe kell állani. Van ugyan nekik hetvenhétféle pártjuk; az ellentétek verekedésig fajulnak, mihelyt azonban közös érdekekről van szó, együtt van az egész társaság. Parlament, sajtó, társadalom egymást támogatják.

Fogjunk össze mi is, az utolsó kézig. Utoljára ránk, a választó tömegre fognak appellálni. Tehát tartsuk magunkat keményen a nemzeti irány mellett.

Zalavármegye közgyűlése.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának múlt héten tartott közgyűlése nem volt nagyon népes. A távolabbi vidékekről nagyon kevesen jöttek be. A tárgysorozatba felvett választások iránt nem volt érdeklődés, mert az eredményt előre lehetett látni. Ellenjelöltek nem voltak s a választások minden előzetes korteskedés nélkül, szép esendben estek meg.

Nagyobb vitát a községi és körösvosok látogatási és fuvardijainak megállapítása kellett s több felszólalás történt a földadókataszter kiigazításáról szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelethez is.

Hornyoszsindely, hódfarku cserépszindely, alageső, burkolótégla,

• keményre égetett buroktégla •

• (Klincker) latállók, folyosók és •

••• átjárók részére. •••

==== Bérmentve minden állomásra. ====

••• Első szombathelyi gőztéglagyár •••

••• Hübner testvérek és Pohl Gusztáv. •••

Az első nap a közgyűlés a rendes tárgyszorozatnak alig egy negyed részét tárgyalta le s másnap is egész délelőttöt betöltött a közgyűlés.

Gróf Batthyány Pál főispán tíz órakor jött a terembe s a közgyűlést megnyitotta. Miután az alispáni jelentéshez felszólalás nem történt, áttértek a választásokra. A kijelölt választmány rövid ideig tartó tanácskozása után egyhangu felkiáltással megválasztották: árvaszéki ülnökké Hann János és Fangler Béla árvaszéki jegyzők; árvaszéki jegyzővé Dr. Briglevics Károly árvaszéki aljegyző; árvaszéki aljegyzővé Szeleánszky Nándor közigazgatási aljegyző és III. oszt. közig. aljegyzővé Polgár Ferenc ideigl. árvaszéki aljegyző.

Zalavármegye, továbbá Zalaegerszeg és Nagykanizsa városok gyámpénztárainak, valamint a vármegye kezelésében levő összes alapoknak számadásait a közgyűlés jóváhagyta.

Eitner Zsigmond indítványára a közgyűlés soron kívül tárgyalta Arad városnak az önálló bank felállítását a képviselőházhoz intézett feliratát. Eitner Zsigmond lelkes beszédben ajánlotta a közgyűlésnek, hogy írjon fel a képviselőházhoz s az országgyűlési pártokhoz, hogy az önálló bank kivívása érdekében tömörüljenek egy párttá. — „Ahányszor — ugymond — a nemzet jogainak megvédéséről és kivívásáról volt szó, Zalavármegye a küzdők sorában mindig előljárt. Most is fel kell tehát emelnie a szavát, hogy az önálló nemzeti bank mellett nyilatkozzék. Ausztriában minden párt egyetért a magyar érdekek ellen, nekünk is össze kell tehát tartanunk, hogy érdekeinket megvédelemzhessük. Ezer éves alkotmányunk hiányait az abszolutisztikus törekvés mindig ki tudta használni arra, hogy a nemzet akaratát érvényesülni ne engedje. Egy rossz szokás fejlődött ki a mi alkotmányos életünkben: az előleges királyi veto, amelyet még a török alkotmány sem ismer. Az igazi alkotmányosság az, hogy a népakarat érvényesüljön. És nálunk is érvényesülnie kell, ha nem lesznek szolgálk és felkínálkozók, akik a hatalomért a népakarat ellenségeivé szegődnek.“

A közgyűlés általános lelkesedéssel fogadta Eitner felszólalását, egyhangulag hozzájárult Arad város feliratához, de azt még a következőkkel toldotta meg:

„Zalavármegye törvényhatósági bizottsága áthatva a nemzet jogaihoz való törvényes ragaszkodástól, mely mindig a küzdők legelső sorába állította a vármegyét, valahányszor a nemzet valamely jogának kivívása vált szükségessé, kifejezésre juttatja azt, hogy az önálló jegybank felállítását, mint melyhez a nemzetnek törvényben gyökerező joga van, az osztrák-magyar bank szabadalmának lejártával megvalósítani ki-

vánja. Ezért azzal a kéréssel fordul vármegyének az ország valamennyi pártjához, tegyék félre a nemzetre nézve ezen annyira életbe vágó kérdésben a köztük levő ellentéteket és juttassák kifejezésre azt, hogy az önálló bank megvalósítása az egész nemzet óhaja s erőiket e célra egyesítve, szerezzenek a nemzet ezen törvényes joga számára a kormány hozzájárulásával érvényesülést.“

A belügyminiszter két közigazgatási gyakoronoki állást rendszeresített. A közgyűlés a gyakoronkokat az alispáni hivatalhoz osztotta be.

A balatonparti vasúthoz megszavazott 400,000 kor. hozzájárulásnak kölcsön útján való fedezése iránt az alispán több pénzintézettől ajánlatot kért s a Jelzáloghitelbank ajánlata volt a legkedvezőbb. Barcza László, Udvardy Ignác és Elek Ernő felszólalásai után kimondta a közgyűlés, hogy az ajánlatot a mostani pénzügyviszonyok mellett drágának találja s utasítja az alispánt, hogy a tárgyalásokat tovább folytassa és az eredményről a legközelebbi közgyűlésnek tegyen jelentést.

A községi és körorvosok látogatási és fuvardijainak megállapítására vonatkozó szabályrendelet-tervezetet dr. Thassy Gábor m. t. főorvos behatóan ismertette. A közérdekű tárgy élénk vitát keltett, amelyben sokan részt vettek. Különösen a fuvardijak tekintetében emeltek több kifogást. Az eredeti javaslat szerint a kilométerpénz 10 kilométerig 40 fillérben, 10 kilométeren túl 30 fillérben, éjszaka ezek kétszeresében s hivatalos utazásoknál 50 fillérben állapított meg. A közgyűlés úgy döntött, hogy a kilométerpénz egységesen — tekintet nélkül a távolságra, napszakra és a kiszállás módjára — 30 fillérben szabott meg. A látogatási díjakra vonatkozólag az eredeti javaslatot fogadták el. (Múlt számunkban közöltük.)

Kimondta a közgyűlés, hogy négy új orvosi kör (a novai, perlaki, csáktornyai és pacsai járásokban egy-egy) és két új községi orvosi állás (Tapolczán és Sümegen) szerveztetik.

A községi bábák járandóságai úgy rendeztetek, hogy 500 lakoson aluli községekben 60 K, 1000 lakosnál kevesebbel bíró községekben 120 K, 1000—1500 lakossal bíró községekben 160 K és 1500 lakosnál többel bíró községekben 240 K a bába fizetése.

Az összes körjegyzőségek és 2000 lakosnál nagyobb községek fertőtlenítő gépek beszerzésére köteleztettek.

A XVI. nemzetközi orvosi kongressusra a közgyűlés dr. Thassy Gábor t. főorvost kiküldte.

Hitzenberger Lajos nagykanizsai központi gondnoknak 200 K, Ruesz Antal irnoknak 150 K évi pótlék engedélyeztetett 1907 és 1908 évekre.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a vármegyei távbeszélő hálózat fővonalait (a központi és járási székhelyek között) kiépítteti.

Bezerédj István novai, Deák Antal taliándörögdi, Bobay Géza alsólendvai, Novák Károly alsópáhoki és Hajgató Lajos felsőszemenyei körjegyzőket a törvényhatósági bizottság nyugdíjazta.

Az elhagyott gyermekek segélyalapjából a községek gyermekvédelmi kiadásainak megtérítéséül 16 385 K 86 f. osztatot fel a községek között.

Zemplénvármegye átirata folytán a közgyűlés üdvözli dr. Darányi Ignác földművelési minisztert a bortörvény megalkotása alkalmából.

Miskolc tvh. város átirat a törvényhatóságokhoz aziránt, hogy a katonai előfogatokért járó térítmények iránt a kormányhoz intézett feliratát támogassák. — Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a feliratot pártolja s utal egyszersmind arra, hogy a térítmények felemelése a határszéleken annyival is inkább indokolt, mert ezek Ausztriában sokszorosan meghaladják a nálunk fizetett térítményeket, jóllehet az életviszonyok a határszéli vidékeken Ausztriában és Magyarországon teljesen ugyanazok.

Pozsony városnak a pornografikus irodalom ellen irányuló átiratát a közgyűlés pártolja s feír a kormányhoz az ilyen irodalmi termékek árusításának eltiltása iránt.

Maros-Torda vármegyének az új távbeszélő tarifa mielőbbi életbeléptetése és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyének a megyei pótdadó kivetésének és kezelésének egyszerűsítése tárgyában a kormányhoz intézett feliratát a közgyűlés pártolja.

Az aradi „Székely-otthon“ és a „Biharvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület“ részére a törvényhatósági bizottság 50—50 koronát szavazott meg.

A csáktornyai második gyógyszerár felállítását a közgyűlés nem véleményezi.

A megyei takarékpénztár felállítására módoszatnak megállapítása céljából a vármegye bizottságot küldött ki, amely jelentését most terjesztette a közgyűlés elé. A jelentés felsorolta azokat a nehézségeket, amelyekbe a megyei takarékpénztárak létesítése ütközik s a közgyűlés — többek között — az ügyet levette a napirendről.

Néhai Czebe Károly árvaszéki ülnök neje részére a közgyűlés 800 korona nyugdíjat szavazott meg.

Elhatározott, hogy a pacsai járási főszolgabírói hivatal részére a vármegye egy házat vásárol s a perlaki megyei épületet kitároltatja.

Mayer István novai főszolgabíró indítványt adott be aziránt, hogy a tisztviselők a korteskedéstől eltiltassanak s az alispán közölje a törvényhatósági bizottság tagjaival, kik a pályázók s mennyi a szolgálati idejük. A közgyűlés az

Az örök hála.

Ügyvéd vagyok s ebben a minőségemben gyakran szenvedek végrehajtást. Tudniillik bolond jó szívem van s akkor én is szenvedek, amikor nekem kell ekzekválnom másokat. Ez pedig a gyakorlatomban elég sokszor előfordul. Csak akkor mulatság részemre a végrehajtás, amikor valami nyakas, megátalkodott fickót kell ekzekválnom, aki tudna fizetni, de nem akar. Nos, ilyen mulatságban volt részem a minap is. Egy vén zsugorít ekzevaltam egy vidéki városban. S mondhatom, hogy estére a jól elvégzett munka nyugodt, édes öntudatával hajtottam álomra fejemet a szálló szobájában.

Azonban, jaj nekem! A vén zsugori átka utólért. A szálló földszintjén vendéglő volt, ahonnan gyönyörűen felhallatszott, a miut a cigány a rózsabimbóbról és a méhről szóló ismert nótát játszotta. Nekem a rózsabimbóból csak a tövise, a méhből csak a fulánkja jutott, mert nem tudtam a szememet lehunyni. Hát még mikor az üvegeket kezdték a tükörbe hajigálni! Ezt a pokoli csörömpölést hallgatni: ez volt még csak az élvezet!

Kétségbeesve csöngettem be a szobapincéért.

— Kik mulatnak odalenn?

— Az aljegyző ur, meg egy pár barátja.

— Hát mondja meg az aljegyző urnak, hogy

csendesebben mulassanak, mert itt egy nagy beteg haldoklik.

A pincér elment. Kis idő múlva visszajött:

— Az aljegyző ur tisztelteti a nagyságos urat, hogy ha haldoklani tetszik: tessék lemenni közéjük mulatni, mert ott még a halálos beteg is meggyógyul!

Mint hogy nem voltam haldokló, nem tettem eleget az aljegyző ur barátságos meghívásának. A pincér aztán elmondta, hogy az aljegyző ur nagyon el van keseredve, azért mulat olyan bomlottul. Őszintén sajnáltam az aljegyző urat, mert hiszen világos, hogy ha nem lenne úgy elkeseredve, akkor én nyugodtan alhatnám. De bizony csak reggel felé nyomott el az álom, amikor már úgy ki voltam fáradva, hogy elaludtam volna, ha tarackot süttögetnek is a fülem mellett.

A nap már magasán járt az égen, amikor felébredtem. Ijedten ugrottam ki az ágyból. Terringtett! Siessünk, mert különben lekésem a vonatról. Magamra kapom a ruháimat és esengetek a számlámért. A pincér jó és kopog.

— Lehet!

— Dehogyan lehet, felelt a pincér. Hiszen be van csukva az ajtó.

Szemügyre vettük az ajtót, hát biz úgy be volt csukva, hogy még a kulcsa is bele volt törve a zárba.

— Hát ezt ki cselekedte?

— Bizonyosan az aljegyző ur, aki mint afele legény ember, itt lakik a szállóban. Éppen uraságod mellett van a szobája. Alighanem eltévesztette éjjel az ajtaját és ide akart bejönni. S a zárba beletört a kulcsa.

— Az ördög vigye az aljegyző urat! Hát már most egy-kettő, hívjanak lakatosot, mert lekésem a vonatról.

A lakatos nagy sokára megjelent s én az alatt az idő alatt úgy járkáltam a szobámban, mint Hirkánia bezárt fenevadja. A lakatos annyi ideig bajlódott a zárral, hogy az alatt Papacosta kinyitott volna tizenkét wertheimszekerényt. Végre föl pattant a zár s én künn termettem a folyosón.

A lakatos a markát tartotta a pénzért.

— Hogy is ne! — kiáltottam fel, majd még én fizetek! Kérje a pénzét attól az urtól, a ki a kulcsot a zárba beletörte.

Ebben a percben kinyitott a szomszédszoba ajtaja s egy fiatal ember jelent meg a küszöbön. Gyűrött ábrázatából ítélve nem lehetett más, mint az aljegyző ur.

— Micsoda, még hogy én fizessek? — pattant föl, a mikor a lakatos hozzá fordult. Nem vagyok huncut! Mi közöm nekem más emberek ajtajához?

De már ez kihozott a sodromból.

— Hallja maga szarvorrú! riadtam rá. Maga hajnalag huzatja a fülembe a rózsabimbót, a méhbel sulyosbitva, beletöri az ajtóba a kul-

indítványt levette a napirendről, annak kijelentésével, hogy az egyszerű körleveleket nem tekinti a tisztviselői tekintély rovására eső kerteskedésnek.

A tisztii katonák ruházatának, az irodaszerek, világító anyagok, kályhák, tűzifa, nyomtatványok szállítása tárgyában kötött szerződések a folyó év végén lejárván, az alispán megbízott, hogy versenyárgyalást hirdessen és a szerződések megkötése iránt a szeptemberi közgyűlésnek tegyen előterjesztést.

Ezekon kívül a közgyűlés még több folyó ügyet intézett el.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága május havi rendes ülését 11-én tartotta meg, gróf Bathfány Pál főispán elnöklése alatt.

Az alispán jelentette a bizottságnak, hogy április hó folyamán a vármegye területén működő esendőrség összesen 282 bünessetben teljesített nyomozó szolgálatot, amelyekből kiderített 270 cselekmény. A tettesek közül feljelentett a büntető bíróságoknál 357 egyén; ezek közül előzetes letartóztatásba helyeztetett 31. A kiderített büntetendő cselekmények közül lopás 77, gyújtogatás 22 esettel szerepel. A kir. bíróságok hatáskörébe tartozó kihágás esete 19 ízben fordult elő; az ezekért feljelentett tettesek száma 34. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt és 323 esetben kinyomozott kihágásért 688 egyén jelentetett fel; közülük 51 elővezetett.

Tűzset 7 fordult elő; az okozott kár 168.375 K tett ki, amelyből biztosítás folytán megtérül 7210 K, fedezetlen marad 161.165 K. — A tűz keletkezésének oka 1 esetben gyújtogatás, 1 esetben gondatlanság volt, 5 esetben kiderítetlen maradt.

A kivándorlás — az év első hónapjaiban tapasztalt emelkedéshez képest — szűnő felében van, amennyiben az Amerikába szóló utlevelek száma apadt. Áprilisban ugyanis csak 64 utlevél adatott ki.

Közegészségügy. Április hó első felében az időjárás hideg és csapadékos volt. A légző szervek lobos és hurutos megbetegedései, heveny izületi oszok és influenza fordultak elő nagyobb számban.

A gyermekek egészségi állapota, a mult havihoz képest, öröndetesen javult, amennyiben a heveny fertőző bántalmak közül a vörheny és kanyaró megbetegedés meglehetősen apadt; némi kis emelkedést a torok diphteritis mutat.

Fertőző bántalmak közül előfordult: roncóló toroklob 57, hasihagymáz 4, vörheny 118, kanyaró

180, gyermekágyi láz 1, hökhurut 12, fültömirigylob 12 esetben.

Rendőri boncolás teljesített 4 esetben, külső hullaszemle volt 8, súlyos sértés bejelentett 12.

Öngyilkosságot 6 egyén követett el. Horváth Ferenc 47 éves földműves, nagykanizsai lakos agyonlőtte magát; Brenner Gyula 17 éves lakatos tanonc, zalaegerszegi lakos, Vlascics József 47 éves polai lakos, Gróth Sándor 52 éves balatonőrsi lakos és Horváth József 76 éves vászolyi lakos felakasztották magukat; végül Barabás Anna keszthelyi lakos villót ivott.

Véletlen szerencsétlenség folytán 5 egyén halt meg. Kollarek Tamás 34 éves alsódomborui lakos halálatát közben a Drávába fulladt; — Leitner Jánosné 43 éves besenyői lakos epileptikus rohamában a tókába esett; — Gergulecz Iona zalapatakai 6 éves gyermek a Zalába fullt; Komper Mária 15 hónapos nagykanizsai leánykát a lovak taposták agyon; végül a Sándorházán pusztított tüzvész alkalmával megégett Póka Bálint 77 éves földműves. Ugyanekkor súlyosabb égési sebeket szenvedtek négyen, akik közül Molnár Istvánné azóta szintén meghalt.

Szerencsétlen születésű 5 esetben volt orvosi beavatkozásra szükség. Egy esetben az anya és gyermeke elhaltak; két esetben a gyermek halt el.

Elmekórnak három esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát; ezek közül kettő közkórházba szállított, egy pedig házi ápolás alatt hagyott.

Hét évnél fiatalabb gyermekek gyógyíttatása 64 esetben mulasztott el; emiatt az elsőfoku hatóságok 33 elmarasztaló és 19 felmentő ítéletet hoztak; a többiekre nézve az eljárás folyamatban van.

A járásorvosok tíz község megvizsgálásáról terjesztették be a vizsgálati jegyzőkönyveket. A himlőoltás ellenőriztetett a csáktornyai járásorvos által Miksaváron, a trachomakezelés pedig Mura-siklóson, Órségen és Beliczán.

A vármegye tisztii főorvosa a mult hó folyamán Zalalövön megvizsgálta a szódavizgyárat és gyógyszerárt, továbbá a zalaegerszegi közkórház és a vele kapcsolatos olmosztály ellátását, ügykezelését és betegforgalmát s azokat teljes rendben találta.

Népoktatás. Kir. tanfelügyelő április hó folyamán megtekintette Csáktornyan az ottani áll. polgári leányiskola mellé felállítandó internátus részére kiszemelt bérhelyiséget s megállapította az igazgatóval az első berendezés tervezetét.

Meglátogatta a csáktornyai áll. elemi fiú és leányiskolákat s a csáktornyai iparos tanonciskolát; állami kezelésbe vette a csáktornyai egyesületi kisedododákat.

Meglátogatta a nagykanizsai három igazgatói

körzetben elhelyezett áll. elemi iskolák negyven tantermét. Ugyanitt az összes igazgatókkal az iskolai élet összes viszonyait felölélő értekezletet tartott. A kir. segédtanfelügyelők meglátogatták ezen időszakban a baksai, pórszombati, bagladi, orehoviezai, podbreszti, szoboticzai, szentadornai áll. iskolákat, a gellénházi, barabási, gyürüsi, alsónemesapátii, felsónemesapátii, oerszeg-tomaji, hernyéki, gyenesdiási községi iskolákat, a pákai, döbrétei, nagylengyeli, petrikeresztúri, milleji, midszentkálai, szentbékálai, köveskálai, csicsói, szentantalfai, tagyoni, óbudavári, vászolyi, nagypécseli, örvényesi, aszófői, tihanyi, esesztregi, szentgyörgyvölgyi, reszneki, almási, zalanémetfalui, tilaji, nagykapornaki fiú, nagykapornaki leány, padári, bezerédi, gáborjaházi, szombatfai, rédiesi, csehii, nagygyörbői, óhídi, kisgyörbői, vindornyaszőllősi, vindornyalaki, alsózsidi, zala-szántói, váliusi, pördeföldi, strelecezi, kisapátii, gulácsi, tördemiczi, badacsonytomaji, szigligeti, balatonedericsi, balatongyöröki, vonyarovashgyei r. kath. iskolákat, a csonkahegyháti, kustánszegi, barabásszegi, szentbékálai, köveskálai, szentantalfai, vászolyi, nemespécselyi, tihanyi, kerka-kutasi, kerkanémetfalusi, szécsiszentlászlói, szentgyörgyvölgyi református, szentantalfai ágost. hitvallású evang. iskolákat s a nagykapornaki r. kath. kisedododát.

Vagyis a kir. tanfelügyelőség ezen egy havi időszakban 87 népoktatási tanintézetet 143 tanostállyal látogatott meg.

Pénzügy. Kir. pénzügyigazgató jelentése szerint 1909. április hóban egyenes adó 84.210 K 09 f, 1908. áprilisban 82.685 K 74 f folyt be, a t. évi bevétel tehát 1524 K 32 fillérrel több. 1909. év április végéig 727.536 K 24 f, a mult év április végéig 698.212 K 10 f volt a bevétel, vagyis az ideji eredmény 29.324 K 14 fillérrel kedvezőbb. A jelenleg fennálló adóhátralék 2.906.063 K 67 f, ami a mult évi hátralék és a folyó évi kivetés 80%-át teszi.

Hadmentességi díjban a mult hó folyamán 4938 K 30 fillért, 1908. áprilisban 1042 K 44 fillért, 1909. április végéig 19.521 K 53 fillért, 1908. április végéig 10.880 K 33 fillért vettek be, tehát a bevétel a mult hó végéig 8641 K 20 f emelkedést mutat.

Bélyeg és jogilletékben a mult hóban 93.553 K 21 f, 1908. áprilisban 97.301 K 82 f volt a bevétel. Az áprilisi befizetés — a mult év hasonló időszakához viszonyítva — esőkkenést tüntet ugyan fel, de az év első négy hónapjában a bevétel e címnél is emelkedett 8492 K 07 fillérrel.

Illeték egyénértékben 2921 K 72 f volt a mult havi és 256 K 07 f az 1908. április hav. bevétel. A bevétel áprilisban 2665 K 65 fillérrel.

— Helyes! mondá a szenvedélyes párbajsegéd, ragyogó szemmel.

— Pár óra mulva visszatértek a segédeim.

— Minden rendben van, mondották. A párbaj holnap reggel meglesz. Kardra, bandázs nélkül, végkimerülésig, szurás nincs kizárva.

Az angyalát! Ezek ugyan szigorú feltételek! Kezdem nyugtalankodni. Még gulyáshussá aprít az aljegyző, amennyire el van keseredve. Azt hallottam, hogy valami szerelmi bánata van. Az ilyen emberek szörnyen veszedelmesek.

Izgatottan száguldoztam a szobámban föl s alá, amikor kopogtak.

— Szabad!

Képzelmék, ki lépett be? Az aljegyző.

Meghatott arccal nézett rám s felém nyujtotta mind a két kezét:

— Uram, mondotta, s könnyek csillogtak a szemében, ön az én legnagyobb jótevőm. A boldogságom megalapítója. Engedje, hogy ezért önnek forró hálát rebegek.

Meg voltam lepetve.

— Mért volnék én az ön legnagyobb jótevője?

— Mindjárt megmagyarázom. Én halálosan szerelmes vagyok egy angyalba. Az angyalnak az édes apja azonban egy büszke gentri ur, kaszinó tag, állandó becsületbíró, aki nem akarta a leányát hozzám adni, mert párbajképtelen vagyok. De most ön megverekszik velem és ezzel lovaggá üt újra. A büszke gentri hozzám

eset s azt akarja, hogy én fizessek? Ez már igazán szemtelenség!

Azzal elrohantam s vágattam a vasuthoz. Persze, hogy lekéstem a gyorsvonatról. No de megvigasztaltam magamat: hiszen nemsokára indul a személyvonat. Elmegyek azzal. Igen ám, de amikor éppen föl akartam szállni a vonatra, elem állott két ünnepies arcú férfi s megfogták a kabátom szárnyát:

— Megálljon az ur. Lovagias elégtételt!

— Az aljegyző ur a szarvorrúért!

Mit volt mit tennem? Le kellett szállanom a vonatról s visszatérnem a városba. Hogy a mennydörgős menykő látogassa meg az aljegyző urat, de meggyült vele a bajom! Főlkerestem két ismerősömet s rájuk bízam az ügy elintézését.

Déltájt visszatértek a segédeim.

— No, mi ujság? Kard, pisztoly?

— Se kard, se pisztoly, felelte az egyik szenvedélyes párbajsegéd szomorúan. Megtudtuk, hogy te nem verekedhetsz meg az aljegyző urral.

— Mért?

— Mert a legnagyobb mértékben párbajképtelen ember. Egy ízben ugyanis fölszóltották a nyilttérben, hogy tekintse magát úgy, mintha pofon ütötték volna.

— S az aljegyző ur?

— Ugyancsak a nyilttérben kijelentette, hogy

ő nem hajlandó magát úgy tekinteni, mintha pofon ütötték volna.

— De hiszen akkor az aljegyző ur okos ember.

— Okos, hanem azért párbajképtelen.

Ebben aztán a segédemnek volt igaza. Hány okos ember van a világon, aki párbajképtelen. Az ügy tehát el volt intézve. Segédeim föl-vették a jegyzőkönyvet, hogy az aljegyző urnak nem tartozom elégtételt adni. Este még nyugodtban feküdtem le, mint az előző nap. Most a méh se háborgatott. Más hogárkák ugyan jelentkeztek, de egy álmátlan éjszaka és egy izgalmas nap után azokat fel sem vettem.

Másnap reggel korán talpon voltam. Lementem a kávéházba, hogy elutazásom előtt, reggeli közben, elolvassom a helyi lapokat.

Az első, ami a szemembe ötlött, a „nyilttér” volt, amely én rólam szóló s amiben mindennek el voltam mondva, csak becsületes embernek nem. Aláírva Timsó Akos. Az én végzetes aljegyzőm.

— Megölöm a nyomorultat! — ordítottam fel oly hangon, hogy a kávéházban jelenlevő állatsereglet-tulajdonos azonnal szerződteni akart oroszlanak.

Vágtattam a segédeimért.

— Hívjátok ki azt a gaz fickót, pisztolyra, kardra, ágyura! Mit bánom én, akármire! Ha százszor párbajképtelen is, keresztül megyek a lelkem!

lérel, január—április hónapokban pedig 5183 K 49 fillérrel emelkedett.

Fogyasztási és italdoban mult hóban 160.573 K 56 fillért, 1908. áprilisban 205.795 K 98 f fizettek be, tehát a bevétel 45.222 K 42 fillérrel esett. 1908. év április végéig e címnél 817.918 K 05 f, 1909. év április végéig 731.153 K 89 f volt a befizetés, ami a mult évhez viszonyítva 86.764 K 16 f esést jelent.

Italmérségi illeték címén mult hóban 7818 K 89 f, 1909. április végéig 29.686 K 55 f folyt be. A befizetés 705 K 64 fillérrel csökkent.

Dohányjövödékekben az 1909. áprilisi bevétel 249.702 K 26 f, az 1908. áprilisi bevétel pedig 242.859 K 73 f volt. A többlet 6842 K 43 f. Április végéig az idei bevétel 29.856 K 61 fillérrel kedvezőbb.

Sójövödékekben 1909. áprilisban 4911 K 93 fillért, mult év hasonló időszakában 8573 K 50 fillért vettek be. A bevétel áprilisban 3661 K 57 fillérrel, 1909. év április végéig — a mult évhez viszonyítva — 1061 K 89 fillérrel esett.

Leirtak a mult hó folyamán 10040 K 40 f egyenes adót, 8662 K 70 f hadmentességi díjat. Fizetési halasztást 28, ideiglenes házáadó mentességet 5 esetben engedélyeztek.

Állategészségügy. A haszonállatok egészségi viszonyai a fertőző betegségek elterjedése szempontjából rosszabbodtak. Feltűnő ezuttal különösen a sertésorbáncnak nagyobb mérvű elterjedése, míg a sertésvész jóval kisebb térre szorított. Legerősebben volt fertőzve a nevezett betegséggel a zalaegerszegi, azután pedig a letenyei járás. Az ivarszervi hólyagos kiütés más évek hasonló időszakához viszonyítva ezidén elég gyéren fordult elő. A hivatalból jelentendő betegségek elterjedése egyébként a következő volt:

lépfevel a hó elején 4 község volt fertőzve, a hó folyamán megállapított 7 községben, megszűnt 6-ban, fertőzve maradt 5 község; veszettséggel fertőzve volt 1 község, maradt 1 község;

az ivarszervi hólyagos kiütéssel fertőzve volt 4 község, megállapított 7 községben, megszűnt 5-ben, fertőzve maradt 6 község;

rühkórral fertőzve volt 10 község, megállapított 10 községben, fertőzve maradt 11 község; sertésorbáncal fertőzve volt 12 község, megállapított 27 községben, megszűnt 9-ben, fertőzve maradt 30 község;

sertésvészrel fertőzve volt 15 község, megállapított 2 községben, megszűnt 8-ban, fertőzve maradt 9 község.

Mindössze tehát fertőzve volt a hó elején 46 község, a hó folyamán fertőző betegség megállapított 44 községben, viszont veszmentessé nyilvánított 28 község, fertőzve maradt a hó végével 62 község, azaz 16-tal több, mint a megelőző hónapban.

adja a leányát. És a kicsikének is hogy fog imponálni egy véres párbaj!

— Véres párbaj? Hm . . . És kinek a vére fog folyni ebben a párbajban?

— Természetesen az enyém. Hát csak nem képzeli, hogy a legnagyobb jövevőnek levágjam az orrát vagy a fülét?

Nem, azt már igazán nem képzeltem. Barátságosan bucsut vettem leendő ellenfelemtől s most már igazán nyugodtan dőltem párnáimra. Nem, ebben a párbajban valóban nem fenyeget semmiféle veszedelem. S elhatároztam, hogy én se vágom meg nagyon az ellenfelemet. Éppen hogy megkarcolom a homlokát.

Megvirradt.

Kikocsiztunk a párbaj színhelyére.

Övig levették tünk. Az aljegyző ur herkulési izmokat hozott napvilágra. De én azért persze nem vesztettem el a hidegvéremet. Vidáman fogtam a kezembe a kardot. Én be vagyok biztosítva!

A vezető segéd elkiáltotta magát:

— Rajta!

Láttam, hogy az aljegyző ur most is halás pillantást vet rám. Azután rám rohant. S a következő pillanatban elöntötte a pofámat a vér.

— Halt! ordítottak a segítők.

Azon betegségek közül, amelyek nem képezik hatósági intézkedés tárgyát, előfordult továbbá a mirigykór, továbbá a gazdaságban ragadós hólyagos szájfájás, szarvasmarhákon a fertőző hüvelyhurut, sercegő üszök, a borjúk ragadós tüdő-mellhártyagyulladás.

Védőoltások 7 községben kiszáradtak állatain, továbbá 48 közép és nagyobb gazdaságban eszközölhetők részint lépense, részint sercegő üszök, részint sertésorbánc ellen.

Az április hónapban megtartott állatvásárok legnagyobb részét jelentéktelen felhajtás mellett lanyha forgalommal zajlottak le, csupán a keszthelyi vásár képezett e tekintetben kivételt, hol nagy volt a felhajtott állatok száma és élénk forgalom fejlődött ki.

Az elsőfokú hatóságokhoz beosztott m. kir. állatorvosok áprilisban folytatólag teljesítették és kivétel nélkül be is fejezték a tavaszi állatvizsgálatokat és ezzel kapcsolatban az állategészségügyi intézmények ellenőrzését s a tapasztalt hiányokról illetékes hatóságukhoz jelentésüket, valamint a viszonyok javítására irányuló javaslatokat megtették. — Áprilisban tartott meg Nagykanizsán a második huszvizsgálói tanfolyam, amelyen 10 hallgató vett részt, ezek közül a képesítő vizsgálaton, mely április 29 és 30-án tartott meg, 7 megfelelt, míg 3 a tanfolyam ismétlésére utasított.

Aktualitások.

(Aratás felé.) Tetszik tudni, kik készülnek legjobban az aratásra? Hát a szociáldemokraták. Mert ők előbb akarják letarolni a vetést, mint megérik. Azon a földön akarnak aratni, amelybe gyomnál egyebet nem vetettek.

Jó előre kiabáltak. Májusi gyűlésükön kiadták a jelszót, hogy ki a falvakba. Tehát itt az idő, hogy mi is bekiáltunk a falvakba: kaszára, kapára emberek, mert jön az a csapás, amely elpusztítja a békét és meggyűlölteti veletek a kenyeret.

Akik a nép mellett állnak, vigyázzanak s állják el a falvakba vezető utat. És magyarázzák meg mindenkinek, hogy a lelketlen agitáció, a mézédés maszlag a legnagyobb méreg, adáz merénylet, amely ellen védekezni kell.

Zalavármegyében még olyan világ van, hogy itt az agitátoroknak nem szoktak diadalkaput emelni. Sőt már azt is megmutatta néhány egyszerű napszámos, hogy a lelke hű és igaz ehhez a földhöz s az ezt gyalázó agitátort kiverte a határból.

A szociáldemokrata párt azonban a balsikerrel nem riad vissza. Erőlködik tovább. Kimondta, hogy: „A fölvilágosító, meggyőző, agitáló munkának most a falvakra kell kiterjeszkedni és a választójogi propagandával, a nép

Nekem állottak a szivacesal. Két doktor törölgette rólam a vért. A négy segéd meg a fél fületem kereste, amely nem tudni, hová repült a teremben.

Az aljegyző ur sértetlen maradt . . .

Az ördögbe is, gondoltam magamban, ez a gazember levágta a fületem, amikor saját szavai szerint örök halálával tartozik nekem. Hát akkor mit csinált volna velem, ha nem tartozik halálával?

Szepegve fordultam hozzá:

— Hallja barátom, maga engem becsapott.

— Nem tehettem másképp, mondta a derék férfi. Eleinte azt gondoltam, hogy a kicsikének imponálni fogok, ha kiállok egy szál kardra s a párbajban megvágok. De aztán eszembe jutott, hogy még jobban imponálok neki, ha én vágom meg az ellenfelemet!

Beláttam, hogy ebben igaza van. Az aljegyző ur azután elrohant, hogy imádottja kezét megkérje. Kikötötte azonban, hogy ott leszek a lakodalmán. Vigasztalhatatlan volna, ugymond, ha hiányoznék onnan az ő legnagyobb jövevője, akinek örök halálával tartozik. No, hogy miképpen rőtta le az örök halálját, azt különösen akkor éreztem, amikor a fületem varrták . . .

Sas Ede.

közé való rendszeres kiszállással, amelyet nemcsak a „hivatásos agitátorok“ végeznének, hanem a szociáldemokrata pártnak sok ezer tagja bejárva a falvakat, meg kell s meg lehet mozditani a parasztságot s lábba hozni, tűzbe borítani a falunak mostan kissé maghült vagy legalább is szunnyadó lelkét. Különösen alkalmas erre a mostani időpont! Aratás előtt vagyunk. Eanek a lobogónak rövid, de egész programmal felérő felírása van: ki a falvakba!

És ha az agitáció két segítő társa: az elégedetlenség és a gyávaság ezidén is előmozdíja a nemzetelő munkát, magunkra vessünk a következmények miatt.

Igaz, hogy a falvak népének megnyerése a szociáldemokrácia részére sokkal nehezebb munka, mint a hivatásos agitátorok hiszik. Először is Marx elmélete a földbirtokra vonatkozólag megbukott. Azonkívül a magyar paraszt nem szeretné közös tulajdonná tenni a földet; sőt inkább minden hajlandósága a korlátlan egyéni tulajdon eszméje felé tereli. A magyar paraszt szerezni akar. Ezt a vágyat a szociáldemokrácia nem éleszti; a termelési eszközök egyesítésének tanával pedig egyenesen elriasztja a parasztot. A falvak népe előtt tehát a maga igazi jelszavával elbukott.

De a jelszavak gyártása és megváltoztatása nem nagy mesterség. Előbb a földosztással akartak toborozni, de ebből a hazugságból hamarosan kiabrándult a nép. Majd oda zsugorodott össze a parasztnak szánt szocializmus, hogy felesigázzák a munkabérekét. Hamarosan egy csomó szakszervezet jött létre, amelyek révén sikerült a nyugodt természetű magyar parasztot nyugtalanú tenni.

Ez a hevílet azonban szintén hamar elmúlt s miután a pártadóért az ugrató beszédekkel elég ellenszolgáltatásnak nem tartotta, a nép lassanként otthagya a pártszervezeteket és munkába állott.

Most megint kísérletezni akarnak. A milliányi magyar földműves nép meghódításának álma csak nem hagyja nyugodni őket. Megint kiadták a jelszót: ki a falvakba.

Tehát várjuk őket — emberek — kaszával és kapával.

* * *

(Művészet a vidéken.) A mult héten megkezdte Zalaegerszegen előadásait Szalkay színigazgató társulata. Illendő alkalom tehát, hogy egy kissé értekezzünk a vidéki művészi életről és a kisvárosi közönség művészeti igényeiről.

Szeretünk magunknak hizelegni azzal, hogy ma már Magyarország kisebb városaiban is kezd derengeni a művészi élet, vagy legalább is a művészet utáni vágy. Ezt pedig következtetjük abból, hogy csak a jó színelőadást tudjuk élvezni és alakítunk irodalmi s művészeti köröket, amelyek táncos egybekötött hangversenyeket rendeznek.

Voltaképen pedig majdaem úgy áll a dolog, hogy a művészettel szemben csak igényeinket hangoztatjuk, mert ezzel bizonyították akarjuk adni a fejlettebb műzülésnek, de tényleges művészeti szükségleteink nincsenek.

Hogy ezt a kaoskaringós mondást valahogy illusztráljam, csak arra utalok, hogy a szalonban felfüggesztett „eredeti“ olajfestmények háromnegyed része Beck Julius ur bécsi másolóműhelyéből kerül ki és felhozhatnám azt is, hogy akár milyen magas színvonalon tartott hangversenyre csak táncmulatsággal lehet közönséget kapni.

A színészettel pedig úgy vagyunk, hogy alig-alig lehet egy jobb társulatot néhány hétre ide édesgetni, mert félnek tőlünk, miután sokat követelünk, de keveset adunk.

A színházlátogatás másutt a legáltalánosabb művészet pártolás. Nincs a társadalomnak olyan rétege, amely ki nem venné belőle a részét. A legmagasabb rendűektől le a cselédekig mindenki szívesen áldoz a színházra, mert nemcsak a szórakoztató mulatság. Nem akarok az olaszokra hivatkozni, akiknek a színház életszükséglet; nem utalok a franciákra sem, akik a színpadnak annyira lelkes barátai, hogy minden népből a legköveteli a maga színházi évadját; csak azokra a magyarországi városokra nézzünk, amelyekben van egy kis érzék a színpad iránt.

Nálunk például a színészeti ugyszóiván teljesen a tisztviselőkre s az értelmiségi osztályra kénytelen támaszkodni, a polgárság azonban még mindig idegen a színművészet pártolásáról. Jellemző tünet, hogy a zalaegerszegi színház

félháza azt jelentik, hogy a két első sor, a diákok álló helye és a karzat telik meg. A többi üres marad.

Ezt a közönyt sokáig hajlandók voltunk annak tulajdonítani, hogy Zalaegerszegen csak gyenge társulatok szoktak megfordulni. De erre is rácsófoltt már a tapasztalat.

És ha közönyösek maradunk, ha nem aknázzuk ki azt a kevés alkalmat sem, amikor egy kis műélvezetben lehet részünk; amikor legalább az új darabokat megismerhetjük: akkor hogyan kapjunk jobb társulatot?

Ideje volna megcsinálni a színpártoló egyesületet, hogy legalább valamit biztosíthassunk a színészetnek. Ha más indok nem vezet bűnünket az áldozatkészségben, lokálpatriotizmusból is kell egy kis áldozatot hoznunk. Zalavármegye székhelye, amelybe annyi tanult ember zsúfolódott össze, ne maradjon örökké Mucsa, ahol három hétig sem fér el Tháha oltára. Ha igazán város akarunk lenni, nem elég az aszfalt és a villamos világítás. Egy kis kulturális élet is csak kell. Kevesen vannak köztünk, akik a fővárosba mehetnek a színház kedvéért s akik itthon maradunk, legalább azt használjuk fel, amihez módunk van.

* * *

(Könyvtárak.) Egy év alatt tizenkét balatonparti község és fürdőtelep kapott könyvtárat.

Most ismét négy szép könyvtár kerül a Balatonhoz és pedig az almádi körnek egy 500 koronás könyvtár s egy a gyenesdiási fürdőegyesületek. Ugyanílyan ajánlottak Alsóóra községnek is, mely azonban az ingyenes könyvtárt nem fogadta el, odaadják tehát Fonyód községnek, a hol tárt karokkal várják. Ezer koronás könyvtárt kap Siófok, melyet az ottani gazdák kezel.

Jellemző tünet, hogy Magyarországon ingyen könyvtárakat kell osztogatni. Még mindig nem jutottunk el odáig, hogy a nagy közönség, különösen pedig a nép szükségét érezze az olvasásnak.

A könyvtárak eszméje Molnár Viktoré. Ankétet hívott egybe, amelyen megállapították, mi módon lehetne megkedveltetni a magyar közönséggel a magyar könyvet. A tanácskozás eredménye lett a könyvtárak felállítása. Értékes irodalmi műveket gyűjtenek egybe ezekben a könyvtárakban, amely hivatásul tüzte, hogy mindig új, mindig friss maradjon. Közvetlen kapcsolatot, lüktető, eleven vérkeringést óhajt teremteni az irodalom és a lakosság között. A kulturát akarja megszerettetni, szóval olyan eszmét vetettek föl, amely ha szerencsésen valósul meg, felette üdvös tényezővé növekedik.

Segít elsősorban az íróknak, akik azért panaszkodnak, hogy könyveik kis példányszámban fogynak s így a jövedelmük igen kicsiny. A kiadóink is érzik a hátrányait annak, hogy magasra emelik az árakat. Így teremtődött meg az a lehetetlen és türelhetlen állapot, hogy a kulturát igazán szeretők fizették meg Magyarország lakosságának kulturátlanságát, de a könyvdrágaság ezzel teljesen egyidejűleg megteremtette azt is, hogy a könyvtárt nagy árt is fizetők csapata folyton kisebbedett. Ebben az időben, az írók sanyaruságának kényszerítő hatása alatt, kezdették meg a magyar ujságok az irodalom erősebb kultiválását. Ez a kapcsolat csakugyan egészségtelen és káros hatása, mert megtanította az írókat, mint szerezzék meg szükségleteit olcsó vásári munkával s igen sokszor csak tákalmánnyal. És ezért nem az ujságot kell szidni, nem az a bűnös, nem is az író, hanem az egészségtelenül kialakult körülmények. Az ujság ma még nem irodalom. Hogy irodalmuok e felette egészségtelen alakulás dacára sem sülyedt az átlagos alatti színvonalra, az csak az elérhető nívó nagyságát bizonyítja. És éppen ez illusztrálja, mennyire üdvös dolog a könyvtárak felállítása.

A fölvetett eszme, az egyre bővülő közkönyvtárak alkalmasak arra, hogy megtörjék a magyar közönségnek az irodalommal szemben tanusított közönyösségét. Végülnek nem jó, csupán átmeneti, opportunus intézkedésnek. Nem jó ugyanis ez az eszme arra, hogy a kulturát megteremtse.

A kezdet megalapozása ez. Olyan egészséges fundamentum, amelyre bizvást föl lehet építeni az erős magyar irodalmat.

* * *

(Adtál uram, de nincs benne köszönet.) Zalavármegye néhány hírlapírója azzal a kéréssel fordult gróf Batthyány Pál főispánhoz, hogy eszközöljön ki nekik helyet a vármegye közgyűlési termében, ahol egy ív papirossal és egy szál ceruzával szerényen meghúzódhassanak.

A főispán ur öméttősága a kérvényt az alispánhoz tette át s az alispán ur kijelölte az ujságírók helyét. Csináltatott egy kényelmes dobogót, egy zöld posztóval beterített székasztalt. A sajtó tehát az előzékenység miatt nem panaszkodhatik. Csak az a baj, hogy az emelvényt s az asztalt a közgyűlési terem hátulsó részére, a bejáró ajtó mellé állították s miután a mi termünknek egyébként is rettenetesen rossz az akusztikája, ott bizony nem igen lehet hallani, mit beszélnek az előadó urak. A törvényhatósági bizottság tagjai ki- és bejárnak, az ajtó körül beszélgető csapatok képződnek s az asztal mellett ülő ujságíró nemcsak nem hall, de nem is lát, tehát a szemével sem segíthet a füleinek.

„Magyar Paizs“ kollégánk szóvá tette az ujságírók dobogóját. Amit a dobogóról irt, hát abban igaza van neki. Egyben azonban nincs igaza. Az a tréfás megjegyzése, hogy a Zalamegye szerkesztőjének azért nincs szüksége a közgyűlésen való jegyezgetésre, mert vármegyei köztisztviselő lévén, az összes megyei előadók, amikor az ügydarabokat fogalmazzák, egyszersmind a Zalamegye részére is fogalmazzák, bizony-bizony távol áll az igazságtól. Hiszen hivatalos titok és hivatalos rend is van a világon s amikor az előadók fogalmazzák, az ügydarabok még nem tartoznak a nyilvánosság elé. Az a szerkesztő pedig, aki maga is köztisztviselő, nem ostromolhatja a kollégáit egy kis hivatalos titokért.

Azonban a fontosabb ügyeket természetesen bőven ismerem már az állandó választmányi ülés alkalmával. Hiszen a vármegyházban lakom s tisztviselők között szó esik egyről-másról.

A közgyűlési teremben pedig nem írok azért, mert — ne vegye öndicséretnek az én igen tisztelt kollégám — hála Isten ma még olyan memóriám van, hogy néhány jelszó feljegyzésénél egyébre nincs szükségem. Ezelőtt ez se kellett. De a haladó kor meghozza a maga gyengeségeit.

Ne higgye a M. P. szerkesztője, hogy nekem zokon esett az, amit irt, vagy azért reflektálok a megjegyzéseire, hogy magamst dicsérjem, vagy jól értesültségemet fitogtassam. Nem. Ezeket csak azért írom, nehogy azt hihessék, miszerint a vármegyei előadók a „Zalamegye“ titkos munkatársai s hogy én más elbánásban részesülök, mint a sajtó bármely munkása. Nem is kérek más elbánást, sőt az én ujságírói szerepem a vármegyével szemben sokkal nehezebb, mint azoké a kollégáké, akiket nem köt sem hivatalos óra, sem hivatali fejelem. Ha kiváltásokat akarunk keresni, nem tudám a köztisztviselői és hírlapírói működésomat úgy elválasztani egymástól, ahogy eddig osolekedtem. Arra, hogy a kettő valahogy össze ne keveredjék — érthető okokból — gondosra vevérem. Mert az emberi lehetőség határáig érintetlen akarok maradni mind a két minőségemben.

Igen kérem tehát a tisztelt hírlapíró kollé-

gát, hogy kezeljen engem csak mint hírlapíró. A tisztviselő had maradjon a hivatalban.

Őszintén szólva, egy kis önérzettel is tölt el, amikor mint ujságírónak nem kell arra hivatkoznom, hogy csak mellékesen foglalkozom a sajtószolgálattal, valamint a hivatalban sem hivatkozom arra, hogy szerkesztek is, ujságírói dolgom is vannak. (Cs.)

Hivatalos rovat.

I.

A földadó kataszternek az 1909. évi V. t.-cikk értelmében tényleges művelési ág szerinti kiigazítása tárgyában kiadott utasítás 2. §. alapján közhírré teszem, hogy Zalaegerszeg r. t. város kataszteri munkálatai 1909. év május 10-től — június 10-ig terjedő 30 napon át a városi kataszteri nyilvántartónál (Városház II. emelet 7 sz. ajtó) közszemlére kitétetnek.

Felhívom az összes birtokosokat, hogy ugy a kataszteri telekkönyvet, valamint a birtokleveket átvizsgálva, az állandó művelési ág változásokat az egyes földrészeket megjelölése mellett ugyanott szóval, vagy az iktatói hivatalban írásban jelentsek be.

II.

Közhírré teszem, hogy a cs. és kir. közös hadapród iskolákban magyar honos ifjak részére fenntartott és ez 1909/10. tanévben betöltendő magyar állami alapítványi, magán alapítványi és tandíjfizetéses helyekre pályázat hirdettetett.

A pályázati feltételek a városházán a hivatalos órák alatt megtekinthetők s az érdeklődők a cs. és kir. hadapród iskolák bővebb ismertetésére szolgáló „Tájékoztató“-kat a honvédelmi ministerium segédhivatali főigazgatójától a folyó évben is díjmentesen kaphatják.

III.

Közhírré teszem, hogy a fumei cs. és kir. hadtengerészeti akadémiában az 1909/10. tanév kezdetén betöltendő ingyenes és féldíjmentes, valamint fizetési alapítványi helyekre pályázat hirdettetett.

A pályázati feltételek a hivatalos órák alatt a városházán megtekinthetők.

IV.

A m. kir. honvéd főreáliskolákban és a Ludovika Akadémiában az 1909/10. tanév kezdetén betöltendő államköltséges, (teljesen díjmentes vagy féldíjmentes) továbbá alapítványos és fizetéses helyekre pályázat hirdettetett.

A pályázati feltételek a hivatalos órák alatt a városházán megtekinthetők.

V.

A m. kir. honvéd hadapród iskolákban az 1909/10. tanév kezdetén betöltendő helyekre pályázat hirdettetett.

A pályázati feltételek a hivatalos órák alatt a városházán megtekinthetők.

Zalaegerszegen, 1909. május 12-én.

Dr. Korbai, polgármester.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A miskolci XVIII. évi gyapjувásár beraktározással egybekötve f. évi június hó 21 napján tartatik meg a miskolci hitelintézet áru- és termény raktáraiban.

Sopron, 1909. évi május hó 10-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **Ibolya Krémet?**
Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdév, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszerésztárában Zalaegerszegen.

Színház.

(He.) Jó egy évi nélkülözés után módunkban van a Bárány disztermében végig élyezni Thalia papjainak és főleg papnőinek szereplését. Ez idén Szalkay Lajos, a veterán színész gárdának érdemes tagja, a székesfehérvári színház direktora vonult be társulatával, mindenféleképpen nemes céllal.

Egerszegnek a direktorok előtt nem a legjobb hírneve van. Hogy miért, arra itt tér és idő most nincs, talán később majd kifejtjük. Annyi mentsége viszont Egerszegnek is van, hogy a színházba járástól a kedvét a közönségnek részben a társulatok gyengesége vette el. Ezt kell Szalkaynak megtörni és a mit eddig társulatával produkált, a legszebb reményt kelteti bennünk. Ha Egerszeg régi hírnevéhez méltó akar lenni, a most működő társulat a legszebb erkölcsi és anyagi sikerekkel kell, hogy befejezze a szezon.

A két estén mutatkozott be egymás után az operett és a drámai személyzet. A pálmát egyelőre a drámai személyzetnek ítéljük oda, a minék oka különben az is lehet, hogy az utazás fáradalmait még ki sem pihelve, az első este az operett személyzetnek kellett bemutatkozni. A mindenféle gramophon által agyoncsépeelt, de azért még mindig kedves zenéjü „Tatárjárás” volt a bemutató előadás, mondhatni zsúfolt ház előtt.

A legnagyobb érdeklődést és előlegezett bizalmat természetesen a primadonnának keltették és nem is csalódtunk bennük. Fábrián Linka hangjának szépsége, tudásának tökéletessége és előadásának izléeses volta mindenkit magával ragadott, bár — lehet hogy eme véleményünk ezentul meg fog változni — hiányzott abból a belsősgteljes varázs. Méltó partnere Borbély Lili, de mivel rajta leginkább észrevehető volt az indiszpozíció, kialakult meggyőződésünket felőle későbbre tartjuk fenn. Annyit már is megállapíthatunk, hogy bájos hangjával, ügyes táncával és rutinizott játékaival teljesen megfelel a várakozásnak. Simkó Giza megnyerő jelenség a színpadon és ha csicsérgő hangjával elmondja mondani valóját, már kész a hatás. De ő vigyáz a művészi követelményekre is és nem pózol, nem szaval, hanem ábrázol és egyénit.

A férfiak közül Lörentey főhadnagy szerepében Inke Rezső taláta el legelőbb a közönség szívéhez vezető utat. Szerepének főleg intellektuális részét és a dacosságát, a gavallériát mestert módon játszotta. Kár, hogy a nála is erősen észrevehető fáradtság nem tudta hanganyagát kellően érvényre juttatni. — Batori Béla már régi kedves ismerősünk, őt nem kell külön ismertetni. Tudja a közönség, hogy nem részletekre dolgozó tehetség és hogy humorát a jó izlés rovására sohasem fokozza a végletekig. Utolsó találkozásunk óta tudása határozottan gyarapodott. — A tábornok szerepében Kovács Lajos keltett élénk derűsége. Régi ismert nevű színész, ki ha kell, egészséges humorával és egyszerű, eifrázatlan játékaival, amint „A császár katonáiban” másnap beigazolta és melyből a mestertermészetesség csillog, az ensembléba kitűnően illeszkedik bele.

Szinte üres ház nézte végig a drámai személyzet bemutatkozóját „A császár katonái”-ban. Pedig sokat veszítettek azok, kik szeretik az egybevágó, összetanult, harmonikus előadást. — Verő Janka, a drámai hősnő nem a deklamáló, kulissza hasogató hősnők sorából való, hanem becses talentumú, magas intelligenciájú művésznő. Szerepét átlátszó egyszerűséggel, tisztult hangon és közvetlen meggyőződéssel játszotta; kár, hogy

még mindig nem tudott leszokni arról a fájdalmas mimikájáról, mely már művészetének a rovására esik. Pedig jól emlékszem, hogy erre nemesak én, de valamennyien kritikusok figyelmetztünk már akkor, mikor a váradi Szigligeti színházban volt szerződötve.

A magyar embernek még az uniformis alatt is megmaradó főhadnagyot Déry Béla kreálta. Nem győztünk betelni játékaival. Az igaz embert hozta színre, pózolás és szavalás nélkül, természetesen, de azért harmonikus, művészi alakításban, erővel teljesen, igazsággal — és igaz sikerrel is. — Osztozik vele a sikerben Gyenis Ede. Határozottan intelligens színész. Amit szerepében csak produkálni lehetett, megtette. Finom elegancia és művészi talentum jellemzik játékát. — Medgyaszay Jenőben is meg volt az igyekezet az összhanghoz hozzá simulni. Nem találta ugyan el a szerep hangját, sőt megbotlásaival itt ott el is ejtette, de általában mondhatni, hogy nem ütött ki az ensembléből. — A már említettek közt érdemeset produkáltak Kovács Lajos, Batory Béla és Inke Rezső.

Említsük még meg, hogy az előadásokat a Tombor Aladár karnagy által jól szervezett zenekar kíséri, hogy a díszletek kifogástalanok és szépek és hogy a rendezés minteszerű, a Szalkay-társulata olyan, hogy az anyagi és erkölcsi támogatásunkat mindenféleképpen megérdemli.

Hírek.

A zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör f. hó 16-án vasárnap d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést saját helyiségében, melyre a Kör tagjait tisztelettel meghívja a választmány. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó, mondja dr. Ruzsicska Kálmán. 2. Titkári jelentés, felolvassa Fehér Miklós. 3. Pénztári jelentés a) a zárszámadás felülvizsgálása, b) az 1909-iki költségvetés, felolvassa Czobor Mátyás. 4. Titkári és választmányi tagok választása. 5. Indítványok.

Izr. istentiszteletek kezdete. Hétköznapon reggel 1/4 7 órakor, este 1/2 8 órakor, péntek este 7 órakor, szombat reggel 1/2 7 órakor, délelőtt 1/4 11 órakor, délután 4 órakor.

Nyári munkaidő a vármegyei hivatalokban. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a központi tisztviselők óhajára megengedte, hogy június, július és augusztus hónapokban a hivatalos órák reggel 7 órától d. u. 1-ig tartassanak.

Eljegyzés. Dr. Huszár Pál esakortnyai szolgabíró eljegyezte Held Blankát, Bernyák Károly és neje szül. nemestóti Szabó Janka nevelt leányát.

Királyi adomány. Ófelsége a Király a pölöskei tűzkárosultaknak magánpénztárából 2000 K adományozott.

Angyal kellett az égből. Juhász Béla honvéd-huszárfőhadnagy és neje Zarka Vilma urasszony kis fia, aki néhány hetet töltött csak a földön, szombaton meghalt. Amekkora volt a szülők és nagyszülők öröme, amikor a kis angyal leszállott közéjük, olyan szívtettőpő fájdalommal bucsuztak el tőle, amikor vissza kellett őt adniok a menyországának. Egy angyallal több van odafenn, de itt a földön sok reményt és örömet tarolt le a halál. Az örök Gondviselés végzéseit ellen hiába lázad fel az ember. Lemondás és fájdalom a sorsunk mindnyájunknak s az élet utjának fordulatait mindig sirhalmok jelzik, amelyekben azonban kifakasztja az idő az enyhülés, a vigasztalódás virágait.

Nyugalomba vonuló jegyzők. Zalavármegyének a terhes közszolgálatban kifáradt öt érdemes jegyzője vonul nyugalomba. A törvényhatósági bizottság mult héten tartott közgyűlése nyugdíjazta Bezerédy István novai, Deák Antal taliándörögdi, Novák Antal alsópáhoki, Hajgató Lajos felsőszemenyei körjegyzőket és Bobay Géza alsó-lendvai községi főjegyzőt. Bezerédy Istvánnak és Bobay Gézáknak a közgyűlés három kedvezményes évet számított be, munkásságuk és érdemeik elismeréséül és mert Bobay Géza súlyos szembaját fokozott hivatalos munkássága alatt szerelte.

Tanítógyűlés. A „Zalamegyei Ált. Tanítótés-tület Muraközi Tanítóköre” 1909. május 24-én Drávavásárhelyen, az állami népiskolában, az iskola zászlajának szentelésével egybekapcsolt XXXVI. rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Reggel 9 órakor ünneplés „Veni Sancte” 2. Az iskola zászlajának szentelése. 3. Elnöki megnyitó beszéd. 4. Jelentés a választmány 1908 és 1909. tanévi működéséről. 5. A „Muraköz népoktatásügye” előadja Ruzsicska Kálmán dr., kir. tanácsos, tanfelügyelő. 6. Csury Jenő dr., miniszteri osztálytanácsos felolvasása a m. kir. postatakarékpénztár intézményéről. 7. Schramm Béla hodosányi áll. tanító felolvasása: „Az egy-huzamban való tanítás megtelet-e népünk gazdasági érdekeinek és a paedagogia követelményeinek?” c. tételtől. 8. A közgyűlés elé tartozó folyó ügyek. 9. A jövő közgyűlés helyének kijelölése. 10. Indítványok. 11. Tagsági díjak beszédese.

Színházi műsor. A zalaegerszegi színházban a jövő héten a következő darabok lesznek műsoron: május 16-án, vasárnap „Tatárjárás” operette; — délután félhelyárakkal „A haramiák”; — hétfőn „A dollár királynő” operette; — kedden „A tanítónő” színmű; — szerdán „Tündérsze-relem” operette; — csütörtökön „Csók király” operette; — pénteken „Szerenese fia”; — szombaton és vasárnap „Erdész leány” operette. — Különösen felhívjuk a közönség figyelmét Bródy híres darabjára, a „Tanítónő”-re, amely egyike a magyar színpadi irodalom legszenzációsabb alkotásainak. Merész kézzel nyul bele a mindennapi életbe, amelyet erős színekkel, remek formában állít a közönség elé.

A csobánczi emlékek. A Balatoni Szövetség emlékművet akar állítani Csobánczra, hogy fentartsa az 1707. évi február 24-ikén a kuruc várórség által kivívott diadal emlékezetét. A Szövetség erre a célra adományokat kér s a következő lelkes hangu felhívást boesátotta ki: Kedves Honleányok és Honfiak! Az elődök emlékét megbeesülni, a nagy és dicső tettek emlékét megőrizni, a legszebb honleányi és hazafiai kötelesség. Van-e annál emlékezetesebb idő a magyarok történelmében, amikor a kurucok csillaga fényelt, amikor a vitéz kuruc csapatok lovai patáinak robaja remegtette meg a haza ellenségeinek a szívet és tette büszkén dobogóvá a magyarét? És van-e a nagy harc tusának szerény, de ragyogóbb eseménye, mint a kis csobánczi sziklavárba szorultak mesébe illő hősiessége? Ha Csobáncz alatt vitt el utunk, vajjon eszünkbe jutott-e az a fényes diadal, melyet 1707. évi február hó 24-én, fenn a hegy ormán egy maroknyi kuruc csapat, mintegy harmincan, a várba fölmenekült környékbeli nemesség és azok hozzátartozói, a zalamegyei hőstelkü asszonyok segítségével a vad kegyetlenségéről híres Rabutin császári vezér hatalmas serege fölött kivívott? A császári vezér elvonnulni igyekezett Csobáncz alatt seregével, mikor a várbeli vakmerők közül valaki közibük lött.

Hölgyek figyelmébe!

Bérmálásra legdivatosabb gummi- és aranyövek nagy választékban kaphatók.

Radó Henrik női divatkereskedése Zalaegerszegen.

Az összes bélésaruk, diszek, selymek, bársonyok, keztük, derékfűzők, felső- és alsószoknyák, bluzok, gyermekruhák, női- és férfi harisnyák, uri és női dísznyakkendők, gallérok, zsebkendők, fátyolok, csipkék és csipkekelmék, himzések, gouviro-zoit gazefodrok, menyasszonyi fátyolok, koszorúk és virágok s. b. raktára.

LEGUJAPB MAGYAR GYÁRTMÁNYU szalma-kalapok. LEGKITÜNŐBB MINŐSÉGŰ nap- és esőernyők.

PÉCSI HAMERLI-KEZTYÜK.

Ki a szép csipkét szereti, Radónál olesón veheti.

Jelszavam: »Kevés haszon, nagy forgalom!

Ezrével támadtak erre a kis sziklavárnak. Csodálatra méltó küzdelem következett! A középkor fegyvereivel küzdő várbeliek a jól fölzáralt és tekintélyes hadsereggel szemben vitézül megállották helyüket. És mikor a csepp hadsereg lankadni kezdett, a hőselkü zalai asszonyok is munkához láttak. Forró víz, gerenda, szikladarab volt az asszonyok rettenetes fegyvere. És a vége az lett a küzdelemnek, hogy az ostromló tábornokot a várból lelőtték, a nagy császári sereg pedig szégyenszemre megszaladt. Kedves Honleányok és Honfiak! Tegyük róla, hogy a kuruc bátorság eme fényes napját senki ne feledje! Állítsunk olyan emlékjelet Csobánczra, mely időtlen-időnkig hirdesse Rákóczi vitéz katonái és a zalai asszonyok dicsőségét! Hazafias szívvel és őszinte bizodalommal fordulunk a m. kir. belügyminister ur 12346/1909. sz. engedélye alapján mindazokhoz, akik igaz magyaroknak érzik és vallják magukat, szerény hozzájárulással tegyék lehetővé, hogy a bazalt kövekből emelendő emlékoszlop rövid idő lefolyásával állhasson a csobáncezi tetőn. — (A hazafias célra szánt adományokat szerkesztőségünk is elfogad és azokat illetékes helyre juttatja.)

A vármegyei távbeszélő hálózat. A régóta vajdó kérdés végre megoldást nyer. Egy nagy lépéssel mindenestre előbbre leszünk nemsokára, mert a vármegye közgyűlése kimondta, hogy a hálózat fővonalait kiépíti, vagyis a járási székhelyeket a központtal összeköti. A munkálatok rövid idő alatt megkezdődnek.

Gyászhir. Szabó Lajos vármegyei irattárnok a múlt héten kinos betegség után meghalt. Vérmegezés ölte meg. Elestett, a fején megsértette magát és a seb inficiálódott, amiből orbánc keletkezett. A szerencsétlen véget ért vármegyei tisztviselőt nagy részvét mellett temették el.

Zalavármegye községeinek nevei. Közöltük annak idején, hogy Zalavármegye sok községének nevét megváltoztatták. Az új nevek kötelező használatának idejét az alispán május 15-ikében állapította meg. Ezen időtől kezdve tehát az új nevek használata a hivatalos eljárásban kötelező. A községek régi bélyegzőit és pecsétnyomóit bevonják s az alispáni hivatalhoz terjesztik fel.

Kilométerpénz. A vármegyei közgyűlésen élénk vitát keltett a körörszók kilométerpénze, amelyet végül 30 fillérben állapítottak meg. Aki ismeri a bérkocsitarifákat, az tudhatja, hogy erre a kilométerpénzre az orvosok ráfizetnek. Mert tíz kilométer távolságra, oda és vissza, 6 koronáért nem lehet kocsit kapni. És furcsa, hogy épen az orvosok kapnak legkisebb kilométerpénzt; még furcsább, hogy ezt a kérdést nálunk nem tudják egységesen rendezni. Így például a végrehajtók kilométerpénze 33-6 fillér, az állami tisztviselőké 40, a megyeieké 50 fillér. A földművelési minster pedig legutóbb állapította meg a fennhatósága alá tartozó tisztviselők kilométerpénzét és pedig az V-VII. fizetési osztályba tartozó tisztviselők részére 70, a VIII-XI. osztályba tartozó tisztviselők részére pedig 50 fillérben. A földművelési minster tehát még a fizetési osztályokban is különbséget tesz. Pedig a magasabb rangú tisztviselő épen csak annyi kocsibért fizet, mint a kisebb rangú. Ha csak úgy nem értelmezik odafönn a dolgot, hogy nagyságos urig bezárólag bintó dukál, szon alul pedig saroglyás szekér. — Se ugy nincs jól, hogy a tisztviselő ráfizessen az utiköltségre, se úgy, hogy nyerjen rajta. Nem lehetne olyanformán megoldani a kérdést, hogy kapja meg mindenki a tényleg kifizetett fuvar, miut a vasuti menetjegy árát?

A zalavármegyei pénzügyintézetek. (A kerületi kereskedelmi és iparkamarához beterjesztett jelentésből.) Az 1907 év őszén beállott nyomozó pénzügyintézetet pénzbűség váltotta fel, amely visszatükröződik a pénzügyintézetek 1908 évi forgalmában. Az óvatos tartózkodás helyébe élénk

üzleti tevékenység lépett. Az intézeteknek, amelyek a válság ideje alatt a saját adósaikon behajtott pénzekkel viszeszámitolási kötelezettségeiket erősen apasztották, ismét bőséges olcsó hitel állott rendelkezésükre; másrészt a betétek is jelentékenyen emelkedtek. Zalavármegye 31 pénzügyintézetében a betétállomány majdnem négy millióval emelkedett. Zalavármegyeben 1908 évben — az Osztrák Magyar Bank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókjait nem számítva — 31 pénzügyintézet működött. Ezen intézetek részvénytőkéje 8.31 millió, tartalékjai 4.76 millió, betétjei 48.75 millió, nyeresége 1.60 millió koronára rugtak. 1907-ben lényegesen redukált üzletmenetnél összesen K 1,480.000 tiszta nyereség éretett el, addig 1908-ban 31 pénzügyintézet jóval nagyobb forgalom mellett és majdnem 4 millió koronával nagyobb betétállománynál összesen K 1,600.000 nyereséget tudott produkálni, egészben tehát K 120.000-rel többet, mint 1907-ben.

Ezen kedvezőtlen eredmény abban leli magyarázatát, hogy míg az 1907. évi abnormalis viszonyok a megyei pénzügyintézeteket a betétkamatlábuk egy fél százalék, sőt sok helyütt 1 százalékkal való felemelésre készítették, úgy az 1908. év elején bekövetkezett lényegesen változott pénzhelyzet dacára az intézetek tulnyomó része a betétkamatlábuk az év végéig feuntartotta. A megyében 1908-ban a következő intézetek emelték fel részvénytőkéiket: a Nagykanizsai Néptakarékpénztár r. t. K 250 m-ről K 400 m-ra, az Alsólendvai takarékpénztár r. t. K 300 m-ről K 400 m-re, az 1908-ik év végén pedig következő intézetek határozták el a tőkeemelés: a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykanizsa K 500 m-ről K 1 millióra, a Délzalai takarékpénztár r. t. Nagykanizsa K 375 m-ről K 500 m-re, a Nagykanizsai takarékpénztár r. t. K 1 millióról K 1.250.000-re, Alsómuraközi takarékpénztár r. t. K 200 m-ről K 400 m-ra és végül a Perlaki takarékpénztár r. t. K 200 m-ről K 400 m-ra. Ezen tőkeemelés műveletek részben már befejezést nyertek, részben folyamatban vannak.

Uj intézet Zalamegyében a lefolyó évben csak egy alakult, a Tapolca vidéki gazdasági takarékpénztár.

A községek gyermekvédelmi kiadásai. Az állami gyermekvédelem szervezése óta a községekre új teher hárult, mert a menhelyek kötelekben levő hét éven felüli gyermekek után felmerülő gondozási díjakat a községek fizetik. Egyik másik község ezen a pótadó jelentékeny emelésére vezetett. A törvény azonban gondoskodott a községek támogatásáról is. A gyámpénztári tartalékalap kamattöbbletéből segélyalapot létesít s a törvényhatóság ebből az alpból segíti az elhagyott gyermekek gondozási költségeivel túlterhelt községeket. Zalavármegyeben az elhagyott gyermekek segélyalapjának akkora jövedelme volt, hogy a községek által 1908 év végéig fizetett gyermekvédelmi költségeket mind visszatéríthette. A múlt heti közgyűlés 16.385 K 86 fillért osztott fel a községek között. Természetesen ebből nem következethető, hogy a községek összes gyermekvédelmi kiadásai a jövőben is fedezetet nyerhetnek, mert fájdalom az elhagyott gyermekek száma folytonosan szaporodik s az alap jövedelme nem mutat rohamos emelkedést. — Zalavármegyeben a legtöbb elhagyottá nyilvánított gyermek van Zalaszentgróton és vidékén. Zalaszentgrót község 2525 K megtérítést kap a vármegyétől. Az elhagyottá nyilvánított gyermekek legnagyobb része házasságon kívül született s amely községekből sok cselédleány szolgál a városokban, ott sok az elhagyottá nyilvánított gyermek. És bármennyire humánus intézmény is az állami gyermekvédelem, nem méltányos, hogy egyes községeket az azzal járó költségek aránytalanul sújtssanak. Ennek az aránytalanságnak a kiegyenlítésére az elha-

gyott gyermekek segélyalapja a jövőben is képes lesz, a községek részéről tehát a tulhajtott aggodalmaskodás nincs helyén.

Adomány. Lőrinczi Hoffmann Jakab úrnak (Budapest) a zalaegerszegi izr. aggópolda alap javára 20 K volt szives adományozni, amely kegyes adományért köszönetet mond Rosenberg Zsigmond elnök.

Tavaszi mulatság. A gimnázium tanuló ifjúságának mint az előző években, az idén is lesz tavaszi mulatsága. Junius 13-ára, rossz idő esetén 20-ára tervezik s az Alsóerdőben tartják.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminister a »Söjtör és Vidéke Kaszinó« alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Könyvkereskedők figyelmébe. »Zalavármegye az 1848-49. évi szabadságharcban« c. munkából a még meglevő 300 példányt nagyon olcsón adom el annak, aki készpénz fizetés mellett azt egyszerre mind megveszi. Esetleg 100 példányonként is adhatok belőle. (A könyv 400 oldal, nagy 8-as alak, bolti ára 4 K.) Aki ért a könyvterjesztéshez, annak szép haszna lesz az üzletből. — Megkeresések Zalaegerszegre, Novák Mihály áll. isk. igazgatóhoz küldendők.

Kivándorló cigányok. A cigányok immár a viztől sem félnek többé. Tengerre mernek szállni, hogy kivándoroljanak Amerikába. Egy egész csoport kelt utra. A hírneves Lakatos családból is volt köztük néhány. Valószínűleg nyomta valami a lelkiismeretüket, azért kívánczok messze Magyarországtól. Amint egy amerikai magyar újság írja, a bevándorlási hivatal nem engedte be őket a szabadság földjére, mert teljesen pénz nélkül és lerongyolódva érkeztek meg. Azt vallották, hogy egy rokonukhoz utaznak, aki Amerikában gyári munkás. De utóbb még megtörténik, hogy visszaküldik őket nekünk, pedig szivesen odaadnánk őket mind a szabad Amerikának.

BÉRMASZULÓK

szives figyelmébe!

Bátorokdom ajánlani arany- és ékszerára üzletem dúsan felszerelt raktárát. Nagy választék valódi svájci arany-, ezüst- és thula zseborák, arany-, ezüst kézelő és mellgombok, nyakláncok szívek és keresztel; amulettek, joujouk, gyűrűk, fülbevalók, karkötők, cigaretta szelencék, zseb-gyufatartók, ezüst fogantyas botok stb. stb. A legolcsóbb kivitelben legmagasabb igényeknek megfelelő ékszerkülönlegességek és régiségek. Javitásokat, átalakításokat és véséseket pontosan eszközlök jutányos árák mellett.

Teljes tisztelettel **Özv. MAUSZ FERENCZNÉ** ékszerüzlet tulajdonos ZALAEGERSZEG, a m. kir. postahivattal szemben.

Elgázoita a szekér. Pap Gábor ujnepi béres mütényát szállított. Utközben leakart ugrani a szekérről, de megcsuszott s a szekér alá esett. A nehéz szekér keresztül ment rajta s Pap oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy haldokolva szállították a kórházba.

Csökkenik a kivándorlás. Zalavármegyeben a kivándorlási ház esőkkenőben van. Sokkal kevesebben kérnek utlevelet, mint az év első hónapjaiban. Ugy látszik, hogy a nép most már megdöntötte s nem ül fel a csábító ígéreteknek.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Fölakasztotta magát. Gyapay Miksáné, aki valamikor jó viszonyok között lakott a fővárosban, nemrég Keszthelyre tette át lakását. Itt nagy nélkülözések között éldégt a szegény asszony, aki szegénysége mellett még atyját is kénytelen volt támogatni. Más keresetforrás hiányában orvosi tanácsokat, néha még gyógyszerket is osztogatott ki a nép közt. Ezért meggyült a baja a bírósággal, mely kuruzslás miatt szabadságvesztéssel büntette. A napokban kellett volna a büntetés elszívása végett jelentkeznie. A büntetéstől való félelmében fölakasztotta magát és mire a házbeliak észrevették, a szerencsétlen asszony már kiszivendett.

Életunt katona. Novanics István Nagykanizsán a 20-ik honvédegyalozrednél szolgált. Már idősebb legény volt, amikor besorozták, mert sokáig külföldön tartózkodott. A katonasorba sehogysen tudott beletörődni. Folytonosan panaszkodott a öngyilkosságra célzott. A múlt héten a raktáraknál volt őrszolgálaton. Amikor őrszemnek kiállították, sirva ment a káplár után, akinek feltűnt a szegény katona idegessége s nem akarta az őrhelyen hagyni. Novanics azonban maradni akart. Alig távozott el a tizedes, lővés dördült el s Novanics összeesett. A golyó nem talált jól s nem okozott halálos sebet.

Betörés. A zalavári körjegyzői irodában betörők jártak. A község pénzeszekrényére fájta a foguk a rablóknak. A vakmerő embereknek sikerült a szekrényt feltörni s 1700 K hivatalos pénzt elvittek. A rablást csak reggel vették észre. A csendőrség azonnal munkához látott s megállapította, hogy a rablók cigányok voltak.

Pöt országos vásár. Zalabaksán az elmaradt vásárt, értesülésünk szerint folyó május 24-én tartják meg.

A tüdővész. A hivatalos kimutatás szerint 1908. december hónapban 5332 ember pusztult el Magyarországon tüdővészben. A dunántúli vármegyékre 756, Zalára 141 esik. A néppusztító betegség nálunk szedi a legtöbb áldozatot. Dunántulnak nincs egyetlen egy vármegyéje sem, amelyben annyi volna a tüdőbeteg, mint Zalavármegyében. A tüdővészben elhaltak közül Baranyára 63, Pécsre 10, Fejérre 41, Székesfehérvárra 9, Győrvármegyére 23 és Győrrre 8, Komáromvármegyére 42, Komáromra 2, Mosonra 19, Somogyra 92, Sopronvármegyére 90, Sopronra 6, Tolnára 66, Vasra 116, Veszprémre 48 esik.

Francia, német és román nyelv órák. Berkovics Ignác zalaegerszegi állami iskolai tanító a francia, német és román nyelvekből magánórákat ad. Akik ezen nyelveket gyakorlati módszer szerint, biztos sikerrel elsajátítani akarják, azoknak figyelmébe ajánljuk Berkovics Ignác urat (lakik Rákóczi utca 6 sz.)

Hirtelen halál. Hári Ferenc 29 éves baki lakos, gazdálkodó kis gazdasága körül foglalkozott a minap. A mezőre akart szekerével menni s épp azon volt, hogy a lábas jóságát az istőlől kivezesse, a mikor rosszul lett és összeesett. Felesége melléje sietett és bevitték a lakásba, a hol ágyba fektették. Gyorsan orvosért küldtek, mert nem tudták a baj okát. Mire azonban az orvos a beteghez ért, ez már meghalt. Az orvos agyszérbüdést állapított meg. Hári özvegyet és két apró gyermeket hagyott hátra.

Talált tárgyak. Két kulcs találtatott, az egyik Olakülvárosban, a másik a Jákum utcában. Igazolt tulajdonosaik a rendőrségen átvehetik.

Időjárás. Csunya szeszélyes időjárás uralkodott a múlt héten. Egyik nap forrón süttött a nap, másnap pedig már hideg szél süvített, beborult az ég és esett az eső. A hűvös május tehát itt van, csak sok ne legyen a hidegből.

A földmivelési miniszterium kiadmányai

A természeti emlékek védelme.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter fontos lépést tett a természeti emlékek intézményes védelme érdekében, a midőn megbizta Kaán Károly erdőtanácsost, hogy a természeti emlékek fenntartásának kérdését tanulmány tárgyává tegye.

Kaán erdőtanácsos a megbízásnak megfelelő s munkája: „A természeti emlékek fenntartása” címen most jelent meg a földmivelési miniszter kiadványaként.

A füzet a külföld e tárgyú tevékenységéből merített tanulságok ismertetése mellett, nemzeti viszonyainkra, valamint a még fennmaradt természeti kincseinkre való figyelemmel tárgyalja a kérdést.

Kaán szerint gondozásra, sőt törvényes védelemre érdemes természeti emlékként volna tekintendő: a hazai föld felületén, vagy annak mélyében a természet bármely világába tartozó minden olyan természeti alkotás, vagy annak bármily változatban és arányokban csoportosult összessége, mely vagy történetileg becses, vagy tudományosan értékes, esztétikailag kiváló, bármi okból ritka, vagy pedig arra hivatott, hogy idővel a természeti emlék becsével birjon.

Ilyen nemzeti kincseinkből rendszerbe foglalt csoportosítással s az egész magyar társadalomhoz szólva, a fenntartásra érdemes természeti alkotások egész sorozatát tárja elének, kiemelve, hogy a védelembe fogadásnak utolsó órája ütött, ha nem akarjuk pusztulásnak átengedni azt, amivel még rendelkezünk.

Ismerteti a külföld országainak a természeti emlékek fenntartása érdekében kifejtett tevékenységét és felsorolja azokat az intézkedéseket, a melyek eddig hazánk természeti kincseinek védelme érdekében tettek, hangsúlyozottan rá mutatván, hogy a kormánykoínak társadalmi tevékenységgel kell párosulnia, ha természeti emlékeink fenntartását biztosítani kívánjuk.

Javaslatot az, hogy a tudományos társulatok, egyesületek, hivatalos intézmények és az egész magyar társadalom bevonása mellett írjuk össze természeti emlékeinket és a kellően elbírált és törzskönyvelt anyag ismerete után a külföld egyes országai példájára hozzunk olyan törvényt, mely a műemlékekhez hasonlóan biztosítson védelmet a természeti emlékeknek.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, a ki a természeti emlékek védelme érdekében még 1900-ban kiadott intézkedésével megelőzte az európai országok ide vonatkozó akcióit, most e füzet szétküldése mellett felhívta a törvényhatóságokat, hogy a kerületükben található természeti emlékeket írják össze és tegyenek javaslatot azok minden időkre biztosítandó védelméről.

Utastotta összes alantos hivatalait és közegeit, hogy a törvényhatóságokat munkájuk végrehajtásában segítsék. Felkérte a közoktatásügyi és belügyi miniszter társait, hogy az alájuk rendelt intézeteket, hivatalokat és közegeket hasonló támogatásra hívják fel.

Megkereste a fontosabb társadalmi tényezőket, a Történelmi és Természettudományi társulatot, az összes mező és erdőgazdasági egyesületeket, az Országos Kertészeti Egyesületet és a turista egyesületeket, hogy egyfelől az e kérdésre vonatkozó javaslataikkal támogassák, másfelől tagjaikat a természeti emlékek összerírásánál való közreműködésre kéri fel.

Nagy arányú országos mozgalomról van tehát szó, és mi nem csalódnunk, ha azt reméljük, hogy az egész magyar társadalom az ügy érde-

méhez méltó lelkesedéssel karolja fel a földmivelési miniszter akcióját.

Kaán érdemes munkáját erdőtiszték, lelkészek, jegyzők tanítók, erdőőrök a földmivelésügyi miniszteriumtól ingyen kapják meg, ha a miniszterium könyvtárához fordulnak. Bolti ára 50 fillérben állapított meg.

Az édesvízi halászat és halgazdaság. A földmivelésügyi miniszter kiadásában e címmel egy érdekes és hézagpótló szakmunka jelent meg, melyet a miniszter megbízásából Rápassy Miklós műszaki tanácsos írt meg s mely egy most fejlődő nagy fontosságú gazdasági águnk legfontosabb kérdéseit ismerteti meg a nagy nyilvánossággal.

A könyv elméleti részek mellett fontos gyakorlati utmutatásokat is tartalmaz; négyszáznyolcvan oldalra terjed s öt főrészre oszlik. — Az első részben az általános tudnivalókat sorolja fel az író, a második a mesterséges, a harmadik a természetes halászatról szól; a negyedikben a magyar halászati közigazgatást, az ötödikben pedig a külföld halászati viszonyait ismerteti.

Az általános részben mindenekelőtt a halászat szó gazdasági értelmét magyarázza meg, kifejtve, hogy ez a szó nemcsak a hal kifogását jelenti, hanem minden halhus előállítására irányuló tevékenységet magába foglal. Ezután közerthető modorban írja le halaink természetrajzát, halfajtáinkat, elterjedésük feltételeit, ellenégeiket, táplálékukat.

A mesterséges halászatról szóló részben részletesen kifejti a tógazdaság és mesterséges halászat fogalmát, ismerteti a haltenyésztési módokat s az eddig nyert tapasztalatok alapján gyakorlati utmutatásokat ad. Vizsgálva hazai viszonyainkat, az alacsonyabban fekvő vidékeken főként a ponty tenyésztését javasolja, mellyel együtt, mint mellék termelvény, a fogas süllő és compó, valamint a heresa, csuka, angolna és pisztrángsüggér is tenyészthető. Magas szintjainkon a sebes pisztráng, a szivárványos pisztráng és a pataki szajblinggal berendezendő tógazdaságoktól vár jövedelmezőséget. Részletesen ismerteti a halgazdaságok berendezését, a halastavak és teletetők szerkezetét, a tavak trágyázási módjait s a trágyázás fontosságát.

A pontyos tógazdaság mellett külön leírja még a pisztrángtenyésztést is és felvilágosításokat ad a halak szállítására és értékesítésére vonatkozólag.

A természetes halászat kérdését a halászati törvény már szabályozza, — de e törvény keretén túl is vannak még fontos tennivalók, melyeket nem szabad elhanyagolnunk, ha nem akarjuk folyóink halállományát veszélyeztetni. Ilyenek különösen a meder és vízjárás gondozása, a víz természetes tisztaságának megóvása és a mesterséges behalásztás.

A halászatunk közzgazdaságáról szóló fejezetben rövid történelmi visszapillantást tesz, majd az állami intézmények és a haltenyésztési tevékenység leírása után áttér a mai halászat tüzetes ismertetésére, külön jellemezve főbb folyóink és tavaink halászatát.

A jövő fontos feladatának tekinti halászati törvényünk revízióját, a halkereskedelem szervezését és a tógazdaságok kedvezményezését, mert haltenyésztésünk igazi kifejlődése csak ezek segítségével várható.

A tanulságos kötet bolti ára 1 korona, lelkészeknek, tanítóknak és jegyzőknek pedig kérésükre ingyen küldi meg a földmivelésügyi miniszterium könyvtára.

Csikos - és „Hennebeg”
Kockás - selyem K 35 f-től
Shantung - feljebb bérmentve és
Armure - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Piaci áraink a legutolsó bevásárláson 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 1	Kor. 2
búza		13 30	13 50
rozsa		9.—	9 20
árpa		8 50	9 —
zab		9 —	9 20
tengeri		8 50	8 60

Felölös szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Popp

Anatherin

száj- és fogvize 2.80,
2.—, 1.— Fog-eréme
60 f. Valódi csakis, ha
céggel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkedveltségű, mint egyetlen tanárok által ajánlt legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Eladó vagy kibérelhető

azonnal a volt Agg-féle ház a Batthyány-utcában.

Bővebb felvilágosítást ad a

Zalamegyei központi takarékpénztár r. t.

313/v. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1060. számú végzése által Weiser J. C. végrehajtató javára 231 K 07 f tőke, ennek 1908 évi aug. hó 26-tól járó 5% kamatja, ugy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1276 koronára becsült butorok és ürléktartógépből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis a *gyepmesteri telepen* leendő eszközésére 1909 évi május hó 17-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909 április hó 28-án.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

Szőlőoltvány keresők figyelmébe!

Különféle I. és II. osztályu Rip. Portalis és Rup. Menticola alanyu gyökeres fásojtványokkal valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönbön többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt Muscat Ottonel-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szives megkereséseket kér

Gróf Deym János

szőlőgazdasága Lesenczetomaj. Zalamegye.

Szokványyszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

Fajbaromfi, sárga

ORPINGTON

TYUK,
KAKAS,
CSIRKE.

Tojás darabja 20 fillér.

Kapható: Duzár István
takarékpénztári pénztárosnál
Zalaegerszegen.

Egy nagyon szép, majdnem teljesen új

fűszer és csemegeüzlet-berendezés ^{jutányos} ^{árban} eladó

Lövinger N. János fűszerkereskedőnél
SZOMBATHELYEN.

Az üzlet felosztása miatt hatóságilag engedélyezett **végeladást** minél előbb befejezni óhajtván, a raktáron levő áruk u. m.: kartonok, vásznak, chiffonok, férfi- és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők, terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok, gabonaszákok, ponyvák stb. mélyen leszállított áron kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

Zacherlin

A tisztességes, becsületes kereskedő éberrel figyel arra, hogy ha vevője utólérhetetlen hatáskorál fogva közismert „Zacherlint” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot.

Sajnos azonban, vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a „Zacherlin” névre.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fatereskedésében
ZALAEGERSZEGEN.

tetőfedőanyag

Hölgyek

és
anyák
figyelmébe!!

A tavaszra megérkeztek az elképzelhető legszebb gyermek-ruhácskák, tavaszi gyermek-kabátok, kötények luster- és vászon kivitelben 1—14 évesig.

Női blousok, aljak és pongyolákat

úgy raktár-árban, valamint mérték után a n. é. hölgyközönség nálam legelőször is beszerezhet.

Lusker Jánosné.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solanis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badaacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősege, Tapolca, (a Balaton mellett.)

Védjegy:

„Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónek bizonyult háziész, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kísérvényél, csúszlól és meghúzóknál bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Riehter cégjegyzései előlábú dobozba van csomagolva. Ára üvegeken 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és égszálváz minden gyógyszerészetben kapható. — Főraktár: Tórek József gyógyszerésznél, Budapeston.

Riehter gyógyszerésznél az „Arany erecskék”, Prágában. Előrebeszélés nélkül. Minden nap este 10 óra.

Méhészeknek fontos!

Az első magyar kereskedelmi méh-telep tulajdonosa **Kühne Ferenc utóda, Budapest, I. ker. Attila-utca 99. sz.**, ajánlja dásan felzerelt raktárát a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból pontosan és lelkiismeretesen készítvék, továbbá mindenemű eszközöket és szerszámokat, melyek a méhészkedéshez kívántatnak, a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzék „Méhészeti útmutató”-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugyanint bármennyű utasítások és tanácsok is kívánatra közöltenek.

Hölgyközönség figyelmébe!

Egy ügyes fodrásznő ajánkodik uri házakhoz, ki a legutolsó divat után fésül és haját fest mérsékelt árak mellett. Cím: **Berzsenyi-utca 45.**

Önkéntes árverési hirdetés.

Néhai Skublics Sándor örökösei közlé teszik, hogy 1909. évi május hó 26. napjának délelőtt 9 órájától kezdve Zalaszentmihályon, (Zalamegye, déli vaspálya)

önkéntes árverésen

a gazdaság feloszlása folytán eladásra kerül 2 drb bika, 35 tehén, 64 igás ökör, 64 növendékmarha, 5 ló, 12 csikó, 27 darab tenyész-kos az országosan ismert Skublics-féle juhtenyészetből, 20 ökörszékér teljes felszereléssel, 5 lószékér, vetőgépek, boronák, hengerek, Sack-ekék és cséplőgarnitúra és egyéb holt gazdasági felszerelések. A vétel készpénzfizetés mellett történik. Az eladásra kerülő tárgyak és állatok előlegesen bármikor megtekinthetők.

Néhai Skublics Sándor örökösei.

Bérmálási ajándéokra

legalkalmasabb, legszebb
imakönyvek
kaphatók

NEUBRUNN IGNÁCZ
könyv- és papirkereskedésében.
Nagy választék. Szolid árak.

Képes levelezőlapok, díszlevélpapírok gyári raktára. — Ifjúsági kölesön könyvtár 8—12 éves korig. — Könyvkötészeti munkák olcsón és lelkiismeretesen készíttetnek. — Ódon könyveket a legmagasabb árban vesznek. — Ifjúsági könyvtár serdültek számára s nyilvános nagy könyvtár rendezés alatt.

Szíves pártfogást kér

Neubrunn Ignác
könyv- és papirkereskedő.

NOVOTNY J. prágai fegyvergyárnak vezérképviselője.

Szállítok

kényelmes havi részletfizetésre első-rangu vadászfegyvereket, floberteket, önműködő ismétlő-pisztolyokat, töltenyeket, bőrdöket, pénz- és jég-szekerényeket.

Raktáron

tartok varrógépeket, kerékpárokat, gramofonokat, takaréktűzhelyeket, villámhárítókát, villanycsengő felszereléseket és alkatrészeket.

Nagy javító-műhely.

Minden-

nemű felvilágosítással és árjegyzékkel készséggel szolgálók.

Horváth Imre

műlakatos, fegyverműves,
ZALAEGRSZEGEN
RÁKÓCZI-UTCA 10. szám.

A Novotny J. cég főképviselője.

N E M való
R E K igazság.
L Á M Tessék
kísérletet
tenni!

Finom férfi gypju kalap	3 K-tól feljebb
» » nyílször »	5 » »
» » cheviot öltöny	25 » »
» gyermek lüster »	9 korona
» » mosó »	3 »
Férfi pique elejű ing	2.70 »
» színes » »	2.80 »
» angol sephier »	4.50 »
» selyem nyakkendő drb	— 50 »
» glacé-keztü párja	2.40 »
» kötött harisnya párja	— 42 »

Megtekinthető vételkényszer nélkül

KOREIN VIKTOR

„KALAPKIRÁLY”-nál.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal keneti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépségszer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát, miteszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crém teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és a Margit-pouder (fehér, rózsas- és crème színben) 1 kor. 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárán, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Zalaegerszegen:

Kocsuba Emil gyógytárában.

4-es gözcséplő garnitura

üzemképes, teljesen jó karban levő, igen olcsón és kedvező fizetési feltételekkel eladó. Varga Sándor Bányavár. Posta- és vasutállomás Muraszterdahely.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém értesíteni, hogy Zalaegerszegen, saját házámban (Munkácsy- és Szeglet-utca sarkán) 1909. május 5-én egy, szakemberek által kezelt

molykár elleni óvó intézetet

nyitok. — Hogy ezen új intézetet a nagyközönséggel megkedveltessem, az alábbi mérsékelt óvási díjakat állapítom meg:

	kor.	fill.
Boa, muff, sapka (kalap), vadászmellény, lábzsák stb. kisebb tárgyak darabonként	1	—
Kurta férfi és női kabátok és hason tárgyak drbonként	2	—
Utazó-, városi- és kocsibunda és hosszú kabátok	3	—
Szmirna és egyéb szőnyegek négyzet-méterenként	—	50
Gyermekcikkék féldijasak	—	—

Megjegyeztetik, hogy a szőrmeárakra ártalmas naftalin, tabakkó és hason cikkek az óváshoz nem használnak.

Tisztelettel

Vajdáné-Fürst Judit.

Kisebb tárgyak kéretnek dobozban beszoigaltatni.

DARUVÁR FÜRDŐ

Vasas- és iszaphőforrások 34° 50° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán- és tükörfürdők, lápfürdők. Fagyó gyógykezelés és hidegvizkúra, lég- és napfürdők, szabadban való fekvés és hizókúra. Kiváló gyógyeredmények valamennyi női bajnál, vérszegénységénél, csúznál, köszvényénél, valamint idegfájdalmaknál, különösen ischiasnál. Mérsékelt árak. Prospektussal szivesen szolgál a fürdőigazgatóság.

munkás-hiányt

mezőgazdaságban csakis kitünő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig

- „PLANO“ kévekötő aratógépek,
- „PLANO“ marokrakó aratógépek,
- „PLANO“ fűkaszázó gépek,
- „PLANO“ acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
- „PLANO“ köszörülő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitünő anyagért. Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Munkatársak: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Teljesen megbízható aratógépet

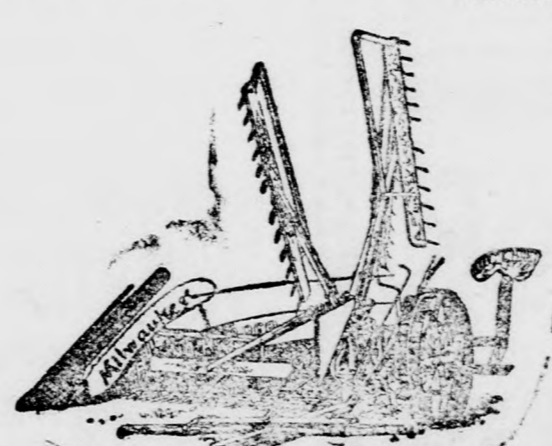
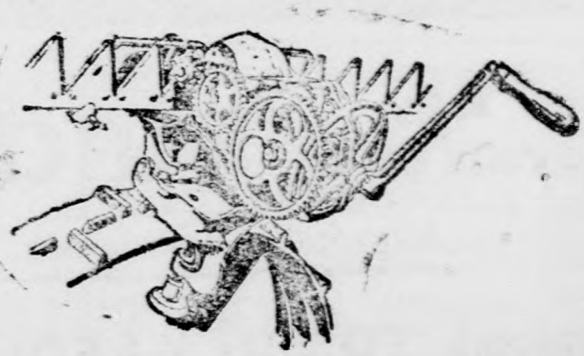
szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee“ kévekötő aratógép,
- „Milwaukee“ marokrakó aratógép,
- „Milwaukee“ fűkaszázó gép,
- „Milwaukee“ acélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee“ köszörülőgép,

melyek az egész világon és ujabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismervé.

Írjgyek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

HAZAI GYÁRTMÁNYU

kosár és fonott BUTOROK

különösen utazó-, kettős fedelű és egyéb kosár, továbbá gyékény-, vessző-, spanyolnád- és bambuszból készült gyönyörű kivitelű butor, végül változatos dísz tárgy jutányos áron kapható:

a Kosár- és fonott-butor telepen

MURAVID

(Zalamegye).

ÁLLOMAS:

Kotor-Alsódomboru

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy fűszerüzletemben naponta

friss házikenyer

kapható, melynek kitűnő ízéről egyszeri próbával bárki is meggyőződhetik és bizton hiszem, hogy az első kísérlet után állandó vevőm marad.

Legelőkelőbb háziasszonyok ma már nálam fedezik kenyérszükségletüket.

Minden hétfőn frissen sült tejes sütemény (kuglóf) 4 filléres darabokban kapható.

Keresztelőkre és pasztákhoz szükséges sütemények elkészítését a legolcsóbb áron vállalom el. Szíves pártfogást kér

kiváló tisztelettel

ZEISLER R.

fűszerkereskedő

VLAŠSICS GYULA-u'ca.

Egy éven felül süldők

megvételre kerestetnek.

Ajánlatok **TOSCH KAROLY**-hoz

ZALAEGRSZEGRÉ címzendők.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomorfájdalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító ízű pillulákat, teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.

Most szükségtelen magát sanyargatni, mert az

Inda-cukorka

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés előtt megesszük 1 vagy 2 darabka Inda-cukrot, akkor bármily erős székrekedése is van, azt göresök és erőlködési fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig evés után bevesz 1 darabka Inda-cukrot, akkor gyomra kitűnően fog emészteni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőgést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik túlságosan elhízottak és karesubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda-cukor a legjobb gyomorszáblályozó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor rendes működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket és italokat s azokat megemészelve vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk rendben lesz.

Kapható mindenütt!

Ára 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér.

Készíti: BALAZSOVICH SÁNDOR sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszerára és székelyföldi gyógytermékeket feldolgozó szaklaboratoriuma SEPSISZENTGYÖRGY.

Középponti raktár: Budapest, VIII., József-utca 35—37.

Alkalmi vétel!

ÉRTESÍTÉS.

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. építő- és építettő közönség szíves tudomására adni, hogy **zalalövői deszkametszőmön** jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder **régi árait**, a felhalmozódott nagy készletem miatt

mélyen leszállítottam.

Tehát aki faanyagszükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az

zalalövői metszőmön
meglepő olcsó árak

mellett eszközölheti.

Nagyobb vételknél külön árendemény!

Tisztelettel
FRIM JÓNAS
gőzfűrésztulajdonos
Zalalövőn.

Vállalkozó kerestetik.

Gróf Andrássy Sándor szécsiszigeti birtokán 3 darab összesen 26 méter hosszú nyílású beton átvezető a Kerka vizén,

1 malomfej 8 méter nyílású,

1 malomépület építése,

1 fűresház alapépítményének beton- és kőműves munkájára vállalkozó kerestetik.

Tervek a szécsiszigeti gazdasági irodában megtekinthetők. **Ajánlat letenyére a tisztartóshoz nyújtandó be mielőbb, de legkésőbb május hó végéig.**

Tulajdonos fentartja magának a jogot, hogy az ajánlkozók melyikével lépjen tárgyalásba.

Letenye, (Zalam.) 1909. május hó 8. Posta helyt.

Choma Ödön
tisztartó.